

Tarptautinis geležinkelių transporto komitetas

2019 m sausio 1 d. leidimas

CIM važtaraščio žinynas

(GLV-CIM)

Galioja nuo 2017 m. sausio 1 d.

Turinys

A.	Bendroji dalis.....	4
0	Santrumpos. Sąvokos.....	4
1	Žinyno paskirtis.....	5
2	Taikymo sritis.....	5
B.	Bendrosios elektroninio ir popierinio važtaraščio naudojimo nuostatos.....	6
3	ABB-CIM.....	6
4	Vāžtaraščio forma ir turinys.....	6
5	Išlaidų apmokėjimas.....	6
5.1	Išlaidų sąrašas.....	6
5.2	Žymos apie išlaidų mokėjimą.....	6
5.3	Valiutų sąrašas.....	7
C.	Elektroninis važtaraštis.....	8
6	Principai.....	8
7	Sutartis dėl elektroninio važtaraščio duomenų keitimosi tarpusavyje (EDI sutartis).....	8
8	Išspausdintas elektroninis važtaraštis.....	8
9	Mišrioji sistema.....	8
D.	Popierinis važtaraštis.....	9
10	Pavyzdys.....	9
E.	Kiti dokumentai.....	10
11	Išankstinė apmokėjimo sąskaita.....	10
12	Papildomi nurodymai. Vežimo kliūtis. Išdavimo kliūtis.....	10
13	Neišvalytų tuščių transporto priemonių, vežamų pagal RID, važtos dokumentai.....	10
14	Kalbos.....	11
15	Įforminimas ir perdavimas.....	11
16	Reklamacijos.....	11
F	Baigiamosios ir pereinamojo laikotarpio nuostatos.....	12
17	Įsigaliojimas.....	12
18	Pereinamojo laikotarpio nuostatos.....	12
Priedai		
1	Funkciniai ir teisiniai reikalavimai elektroniniam važtaraščiui.....	13
2	Vāžtaraščio turinio paaiškinimai.....	25
3	Išlaidų sąrašas.....	35
4	CIM važtaraštis – reglamentas ir rekomendacijos.....	41

4a	CIM važtaraščio pavyzdys.....	43
4b	Mišriojo krovinių vežimo CIM važtaraštis.....	45
5	Vagonų žiniaraščio įrašų turinio paaiškinimai.....	47
6	Išankstinė apmokėjimo sąskaita.....	49
7	Papildomi nurodymai.....	51
8	Pranešimas apie krovinio vežimo kliūtį. Įgalioto asmens nurodymai.....	53
9	Pranešimas apie krovinio išdavimo kliūtį. Siuntėjo nurodymai.....	55
10	Valiutų pavadinimai ir kodai.....	57

A. Bendroji dalis

0 Santrumpos. Sąvokos

ABB-CIM	Bendrosios tarptautinio krovinių vežimo geležinkeliais sąlygos, kurias parengė ir rekomenduoja taikyti CIT.
Išvykimo stotis	Stotis, aptarnaujanti vietą, kurioje priimamas kroviny.
Atvykimo stotis	Stotis, aptarnaujanti vietą, kurioje išduodamas kroviny.
Elektroninio važtaraščio spausdinimas	Skaitmeniniais simboliais pateiktų važtaraščio duomenų išspausdinimas popieriuje
Vykdantysis vežėjas	Vežėjas, nesudaręs su klientu krovinio vežimo sutarties, bet pagrindinis vežėjas yra pavedęs jam vykdyti visą krovinio vežimo geležinkeliais sutartį arba tam tikrą šios sutarties dalį.
Vežėjas	Įmonė, su krovinio siuntėju sudariusi vežimo sutartį pagal CIM vienodąsias teisės nuostatas arba kita paeiliui krovinius vežanti įmonė, prisiimanti šia sutartimi nustatytą atsakomybę. Tuo atveju, kai vežėjas nėra geležinkelių transporto įmonė, jis gali krovinių vežimą pavesti geležinkelių transporto įmonei, veikiančiai kaip paeiliui krovinius vežantis vežėjas, vykdamasis arba CIM 40 straipsnyje numatytas padėjėjas, jei tam neprieštarauja šalies įstatymai
CIM	Vienodosios tarptautinio krovinių vežimo geležinkeliais sutarties taisyklės (vienodosios teisės nuostatos).
CIT	Tarptautinis geležinkelių transporto komitetas.
CUV	Vienodosios sutarčių dėl vagonų naudojimo tarptautiniam geležinkelių susisiekimui taisyklės.
DIUM	Vienodoji tarptautinio krovinių vežimo atstumų rodyklė
EDI	Keitimasis tarpusavyje elektroniniais duomenimis EDI pranešimų forma
EDI pranešimas	Duomenų rinkinys, kurio struktūra suformuojama vadovaujantis nustatytais normomis ir kuris pateiktas tokia forma, kurią galima perskaityti elektroniniu būdu bei vienareikšmiškai apdoroti.
EDV	Elektroninis duomenų apdorojimas.
Elektroninis važtaraštis	Skaitmeniniais simboliais pateikti duomenys, atitinkantys važtaraštį.
EU	Europos Sąjunga
Važtaraštis	Popierinis dokumentas arba skaitmeniniais simboliais pateikti duomenys, patvirtinantys vežimo sutartį pagal CIM 6 straipsnį.
IMDG kodeksas	Tarptautinis pavojingųjų krovinių vežimo jūrų laivais kodeksas
Incoterms	Pagrindines tarptautinių prekybos sutarčių sąlygas išaiškinančios taisyklės, kurias nustato Tarptautiniai prekybos rūmai.

Mišrusis vežimas	Įvairiarūšis intermodalinių transportavimo vienetų vežimas, kai didžioji maršruto dalis vežama geležinkeliais, vidaus vandenų arba jūrų laivais, prieš tai arba po to panaudojant kitą transporto rūšį.
Sutartis su klientu	Kliento (siuntėjo, gavėjo arba trečiojo asmens) ir vežėjo atskira sutartis, kuria reglamentuojamas vienas arba keli vežimai taikant CIM vienodąsias teisės nuostatas
PVM	Pridėtinės vertės mokestis.
NHM	Vienodoji krovinių nomenklatūra.
Popierinis važtaraštis	Popierinis dokumentas, kuriame pateikti važtaraščio duomenys.
RID	Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės.
UIC	Tarptautinė geležinkelių sąjunga.
JT/EDIFACT	Jungtinių Tautų rekomendacijos dėl keitimosi tarpusavyje elektroniniais duomenimis administravimo, ekonomikos ir transporto srityje.
JTO	Jungtinių Tautų Organizacija.
UTI	Intermodalinis transportavimo vienetas.

1 Žinyno paskirtis

Šiame žinyne pateiktos CIM važtaraščio, mišriojo krovinių vežimo CIM važtaraščio ir kitų tarptautinio krovinių vežimo geležinkeliais dokumentų taikymo taisyklės. Jos skirtos CIT nariams ir jų klientams.

2 Taikymo sritis

Šis žinynas taikomas siuntoms, vežamoms vadovaujantis CIM vienodosiomis teisės nuostatomis ir ABB – CIM.

Tačiau šio žinyno 4 ir 9 punkto bei 1, 2 ir 4 a ir b priedo nuostatos taikomos taip pat siuntoms, vežamoms nesivadovaujant ABB – CIM, jeigu susitariančios šalys naudoja važtaraštį, kuris atitinka CIT parengtus reikalavimus elektroniniam važtaraščiui arba atitinka CIT parengtą popierinio važtaraščio pavyzdį.

B. Bendrosios elektroninio ir popierinio važtaraščio naudojimo nuostatos

3 ABB-CIM

CIT rekomenduoja taikyti ABB-CIM taisykles kaip Bendrąsias vežimo sąlygas [žr. CIM 3 c) papunktį]. Jos paskelbtos interneto svetainėje www.cit-rail.org.

4 Važtaraščio forma ir turinys

Vežimo sutartis yra įtraukta į važtaraštį, kuris atitinka 1 priedo (elektroninis važtaraštis) arba 2 priedo (popierinis važtaraštis) reikalavimus.

Vagonų žiniaraštis yra sudėtinė ir neatskiriama važtaraščio dalis.

Važtaraštis turi būti įforminamas kiekvienam vagonui. Šios taisyklės išimtys (pvz., vienas važtaraštis, įforminamas maršrutiniam traukiniui, vagonų grupei arba UTI) reglamentuojamos sutartyje su klientu..

CIM važtaraščio blankas, parengtas pildyti, spausdinti bei perduoti elektroniniu būdu, yra įdėtas į interneto svetainę www.cit-rail.org.

5 Išlaidų apmokėjimas

5.1. Išlaidų sąrašas

Išlaidų, tiesiogiai susidaranciu teikiant vežimo paslaugas, papildomų mokesčiu, muitų ir kitų mokesčiu sąrašas pateiktas 3 priede.

5.2. Žymos apie išlaidų apmokėjimą

Jeigu nėra kitokio susitarimo, išlaidas vežėjui, išsiunčiančiam krovinį, apmoka siuntėjas arba vežėjui, pristatančiam krovinį – gavėjas, vadovaudamiesi atitinkamomis žymomis, nurodytomis toliau.

Žymos, įrašomos į atitinkamą važtaraščio skiltį trimis raidiniais kodais, atitinka Incoterms 2010¹⁾ mokėjimo sąlygas. Pereinamuoju laikotarpiu gali būti taikomos abiejų Incoterms 2000¹⁾ nuostatos, pateikiamos i) ir j) raidėmis pažymėtose skiltyse. Šių Incoterms žymų naudojimas skirtas tik padengiamoms išlaidoms nurodyti ir nedaro jokio teisinio poveikio vežimo sutarčiai.

Įrašai	Reikšmė
a) Sumokėtas važtos mokestis, prireikus iki X	Siuntėjas apmoka važtos mokesťį, prireikus iki X (X reiškia punktą, kuriame baigiasi vieno tarifo galiojimas ir įsigalioja kitas tarifas).
b) Sumokėtas važtos mokestis, įskaitant ..., prireikus iki X	Siuntėjas sumoka važtos mokesťį ir nurodytus papildomus mokesčius, muitus ir kitus mokesčius, prireikus, iki X (X reiškia punktą, kuriame baigiasi vieno tarifo galiojimas ir įsigalioja kitas tarifas).
c) EXW „iš įmonės (...vietos pavadinimas)“	Gavėjas sumoka visas išlaidas (važtos mokesťį, papildomus mokesčius, muitus ir kitus mokesčius).

1) Dėl Incoterms taikymo susitaria pardavėjas ir pirkėjas, sudarydami pirkimo sutartį. Detalesnė informacija apie Incoterms pateikta interneto svetainėje adresu: www.iccwbo.org.

Įrašai	Reikšmė
d) FCA „pristatyta vežėjui (...vietos pavadinimas)“	Siuntėjas prekės išvykimo šalyje sumoka tik šias toliau nurodytas išlaidas: mokestį už muitinės formalumų vykdymą išvykimo šalyje (UIC 40 kodas), mokestį už muitinės formalumus, kuriuos privalo vykdyti vežėjas (UIC 46 kodas), mokestį už kitų valstybės institucijų nurodymų vykdymą (UIC 45 kodas), muitus, kitas muitinės žinybų imamas sumas (UIC 60 kodas) ir muitinės imamą pridėtinės vertės mokestį (UIC 61 kodas).
e) CPT [„Gabenimo išlaidos sumokėtos iki (... paskirties vietos pavadinimas)] CIP [Gabenimo išlaidos ir draudimas sumokėtos iki (...paskirties vietos pavadinimas)“]	Išlaidas [(važtos mokestį ir papildomus mokesčius, muitus ir kitas išlaidas, išskyrus toliau nurodomus mokesčius, kurie turi būti mokami tranzito arba atvykimo šalyje: mokestį už muitinės formalumų vykdymą (UIC 41 ir 42 kodas), mokestį už muitinės formalumus, kuriuos privalo vykdyti vežėjas (UIC 46 kodas), mokestį už kitų valstybės institucijų nurodymų vykdymą (UIC 45 kodas), muitus ir kitas muitinės įstaigų imamas sumas (UIC 60 kodas), muitinės imamą pridėtinės vertės mokestį (UIC 61 kodas)] iki siuntos išdavimo vietos, įrašytos į važtaraštį, sumoka siuntėjas.
f) DAP „Pristatyta į nurodytą vietą (.....paskirties vietos pavadinimas)“	Išlaidas (važtos mokestį, papildomus mokesčius ir kitas išlaidas) iki punkto, kuriame baigiasi vieno tarifo galiojimas ir įsigalioja kitas tarifas, arba važtaraštyje įrašytos paskirties vietos, taip pat eksporto muitus ir kitus eksporto mokesčius bei rinkliavas sumoka siuntėjas. Išlaidas (važtos mokestį, papildomus mokesčius ir kitas išlaidas) nuo punkto, kuriame baigiasi vieno tarifo galiojimas ir įsigalioja kitas tarifas, taip pat importo muitus ir kitus importo mokesčius bei rinkliavas sumoka gavėjas.
g) DAT „Pristatyta į terminalą (terminalas, nurodytas paskirties uoste arba paskirties vietoje)“	Išlaidas (važtos mokestį, papildomus mokesčius ir kitas išlaidas, įskaitant krovinio iškrovimo terminale mokestį) iki važtaraštyje įrašyto terminalo, taip pat eksporto muitus ir kitus eksporto mokesčius bei rinkliavas sumoka siuntėjas. Išlaidas (važtos mokestį, papildomus mokesčius ir kitas išlaidas) nuo terminalo, įrašyto į važtaraštį, taip pat importo muitus ir kitus importo mokesčius bei rinkliavas sumoka gavėjas.
h) DDP „Pristatyta, muitas sumokėtas (... paskirties vietos pavadinimas)“	Visas išlaidas (važtos mokestį, papildomus mokesčius, muitus ir kitas išlaidas) iki krovinio išdavimo vietos, įrašytos į važtaraštį, sumoka siuntėjas.
i) DAF „Pristatyta iki sienos (vietos pavadinimas)“	Visas išlaidas (važtos mokestį, papildomus mokesčius ir kitas išlaidas) iki į važtaraštį įrašyto punkto, kuriame baigiasi vieno tarifo galiojimas ir įsigalioja kitas tarifas, sumoka siuntėjas.
j) DDU „Pristatyta, muitas nesumokėtas (paskirties vietos pavadinimas)“	Išlaidas [(važtos mokestį ir papildomus mokesčius, muitus ir kitas išlaidas, išskyrus toliau nurodomus mokesčius, kurie turi būti mokami atvykimo šalyje: mokestį už muitinės formalumų vykdymą atvykimo šalyje (UIC 42 kodas), mokestį už muitinės formalumus, kuriuos privalo vykdyti vežėjas (UIC 46 kodas), mokestį už kitų valstybės institucijų nurodymų vykdymą (UIC 45 kodas), muitus ir kitas muitinės žinybų imamas sumas (UIC 60 kodas), muitinės imamą pridėtinės vertės mokestį (UIC 61 kodas)] iki siuntos išdavimo vietos, įrašytos į važtaraštį, sumoka siuntėjas.

Jeigu vežėjas nustato, kad trūksta įrašų apie mokesčių mokėjimą, šie įrašai neatitinka kitų važtaraščio duomenų arba iš siuntėjo pateiktų įrašų neaiškūs jo ketinimai, jis turi atkreipti į tai siuntėjo dėmesį. Jeigu siuntėjas važtaraščio nepapildo arba nepataiso arba jeigu nėra

galimybės pasiekti siuntėjo, visus be išimties mokesčius padengia siuntėjas.

5.3 Valiutų sąrašas

Valiutų, numatytų naudoti važtaraštyje ir kituose geležinkelių transporto dokumentuose, pavadinimų ir kodų sąrašas pateiktas 10 priede.

C. Elektroninis važtaraštis

6 Principai

Vāztaraštis, įskaitant ir vāztaraščio dublikatā, gali bŪti įforminamas elektroninių duomenŪ, transformuojamŪ į perskaitomus rašmenis, forma. Metodai, taikomi duomenims uŖrašyti ir apdoroti, ypač tie, kurie susiję su fizine forma įgijusio vāztaraščio duomenŪ įrodomąja galia, funkciniu atŖvilgiu turi bŪti lygiaverčiai (Ŗr. CIM 6 str. § 9)

7 Sutartis dėl elektroninio keitimosi tarpusavyje vāztaraščio duomenimis (EDI sutartis)

VeŖėjas ir klientas sutartimi nustato, kokiais pranešimais keisis, elektroninio vāztaraščio duomenŪ keitimosi tipā ir bŪdā (plg. ABB-CIM 4.1 punktā).

8 Išspausdintas elektroninis vāztaraštis

Prireikus elektroninis vāztaraštis yra išspausdinamas popieriuje.

Išspausdinto elektroninio vāztaraščio įforminimo ir naudojimo taisyklės pateiktos 1 priede.

9 Mišrioji sistema

Kad atsirastŪ galimybė naudoti elektroninį vāztaraštį atskirose maršruto atkarpose – planuojant jo taikymā, dengiantį visā maršrutā – gali bŪti susitarta dėl mišrios sistemos naudojimo. Tokiu bŪdu, veŖant tą pačią siuntā, atsiranda galimybė naudotis paeiliui įvairiais duomenŪ kaupikliais (popieriniu vāztaraščiu, elektroniniu vāztaraščiu, išspausdintu elektroniniu vāztaraščiu, naudojamu kaip popierinis vāztaraštis).

Jei vāztaraštis spausdinamas spausdintuvu, prireikus krovinio išsiuntimo stotyje vāztaraščio antroji pusė gali bŪti spausdinama specialiaame lape. Jeigu antroji vāztaraščio lapo pusė nespausdinama ir pakeliui susidaro atitinkamos išlaidos, įrašams kaip papildomi lapai naudojami CIM vāztaraščio 1–3 lapai, kurie turi bŪti pridedami prie pirminio vāztaraščio.

D. Popierinis vāztaraštis

10 Pavyzdys

Pagrindinės popierinio vāztaraščio pavyzdžio nuostatos pateiktos 4 priede. CIM vāztaraščio pavyzdys pateiktas 4a priede, mišriojo krovinių veŖimo CIM vāztaraščio pavyzdys pateiktas 4b priede.

Jei naudojant popierinį vāztaraštį, keli vagonai arba trys arba daugiau UTI išsiunčiami su vieninteliu vāztaraščiu, reikalingŪ vagonŪ Ŗiniaraščių skaičių reikia nurodyti vāztaraštyje; šiuos vagonŪ Ŗiniaraščius reikia pridėti prie jo.

VagonŪ Ŗiniaraščiai yra sudėtinė ir neatskiriama popierinio vāztaraščio dalis.

VagonŪ Ŗiniaraščių turinys paaiškinamas 5 priede.

E. Kiti dokumentai

11 Išankstinė apmokėjimo sąskaita

Jeigu priimant krovinį negalima tiksliai nustatyti išlaidų, kurias apsiima padengti siuntėjas, sumos, už tokias išlaidas turi būti atsiskaitoma su siuntėju ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siuntos pristatymo termino pabaigos. Tokios išlaidos, naudojant popierinį važtaraštį, įtraukiamos į išankstinę apmokėjimo sąskaitą pagal šio žinyno 6 priede pateiktą pavyzdį.

12 Papildomi nurodymai. Vežimo kliūtis. Išdavimo kliūtis

Dokumentai ir atitinkama informacija apie juos pateikta:

- a) 7 priede – papildomi nurodymai;
- b) 8 priede – vežimo kliūtis;
- c) 9 priede – išdavimo kliūtis

13. Neišvalytų tuščių pakavimo priemonių, vežamų pagal RID, važtos dokumentai

Gražinant neišvalytas tuščias pakavimo priemones², kuriose yra pavojingųjų krovinių likučių

ir kurios vežamos be pridėto važtaraščio arba vagono važtaraščio, taikomi šie reikalavimai:

Siuntos gavėjas privalo pateikti vežėjui rašytinę pažymą, skirtą kiekvienai prekinio sąstato pakavimo priemonei, dviem egzemplioriais. Kaip pažyma pateikiami du įforminti važtaraščio arba vagono važtaraščio komplekto lapai, kurių visos žymos, įrašytos 30 skiltyje, užbraukiamos. Rašytinės pažymos skiltyse, skirtose atitinkamoms žymoms įrašyti, turi būti nurodomi šie duomenys:

- siuntėjas (prekinio sąstato gavėjas);
- vagono numeris arba pakuotės pavadinimas;
- duomenys, nustatyti pagal RID 5.4.1.1.6 pastraipą, neišvalytoms tuščioms pakavimo priemonėms apibūdinti.

Prekinio sąstato gavėjas turi taip pat atsižvelgti į atitinkamas RID taisykles, susijusias su kitomis neišvalytomis tuščiomis pakuotėmis arba pakavimo priemonėmis, kuriose yra pavojingųjų krovinių likučių.

² Vadovaujantis RID 5.4.1.1.6.2.1 pastraipa, pakavimo priemonėmis kaip pakuotėmis laikomos šios priemonės: „tuščia pakuotė“, „tuščia talpykla“, „tuščias IBC konteineris“, „tuščia didžioji pakuotė“.

Vadovaujantis RID 5.4.1.1.6.2.2 pastraipa, pakavimo priemonėmis, išskyrus pakuotes, laikomos šios priemonės: „tuščias cisterninis vagonas“, „tuščia cisterninė transporto priemonė“, „tuščia nukeliamoji cisterna“, „tuščia išmontuojamoji cisterna“, „tuščias sekcinis vagonas“, „tuščia sekcinė transporto priemonė“, „tuščia portatyvi cisterna“, „tuščias cisterninis konteineris“, „tuščias MEGC konteineris“, „tuščias vagonas“, „tuščia transporto priemonė“, „tuščias konteineris“ arba „tuščias indas“.

14 Kalbos

Šio žinyno 11, 12 ir 13 punktuose aprašyti dokumentai gali būti spausdinami ir įforminami viena arba keliomis kalbomis, iš kurių bent viena kalba turi būti vokiečių, anglų arba prancūzų.

Dokumentai, taikomi pagal anksčiau minėtus 11, 12 ir 13 punktus, gali būti įforminami viena arba keliomis kalbomis, iš kurių bent viena kalba turi būti vokiečių, anglų arba prancūzų. Atskiruose susitarimuose, kurie sudaromi su vežėju, gali būti susitariama kitaip dėl dokumentų, taikomų pagal anksčiau minėtus 11 ir 12 punktus, įforminimo. Dėl dokumentų, taikomų pagal anksčiau minėtą 13 punktą, kitokių įforminimo sąlygų gali susitarti tik valstybės, dalyvaujančios vežant siuntą.

15 Įforminimas ir perdavimas

Šio žinyno 11, 12 ir 13 punktuose aprašyti dokumentai perduodami atitinkamos rašytinės formos. Siekiant paspartinti perduodamos informacijos srautą, pirmenybė teikiama tokioms elektroninėms priemonėms kaip internetas arba elektroninis paštas. Todėl blankai, parengti pildyti, spausdinti bei perduoti elektroniniu būdu, yra įdėti į interneto svetainę www.cit-rail.org.

16 Reklamacijos

Kai siuntos vežamos mišriuoju būdu, sutarties šalims nesudarant jokio specialaus susitarimo, reklamacijos gali būti pareikštos atskirai dėl kiekvieno UTI vieneto.

F. Baigiamosios ir pereinamojo laikotarpio nuostatos

17 Įsigaliojimas

Žinynas įsigaliojo nuo 2017 m. sausio 1 d.

18 Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Siuntų vežimo sutartys, sudarytos iki 2017 m. sausio 1 d. vadovaujantis CIM vienodosiomis teisės nuostatomis, lieka galioti ir vykdomos pagal Vienodąsias teisės nuostatas, galiojusias iki sutarčių pasirašymo dienos.

Funkciniai ir teisiniai reikalavimai elektroniniam važtaraščiui

1 Bendroji dalis

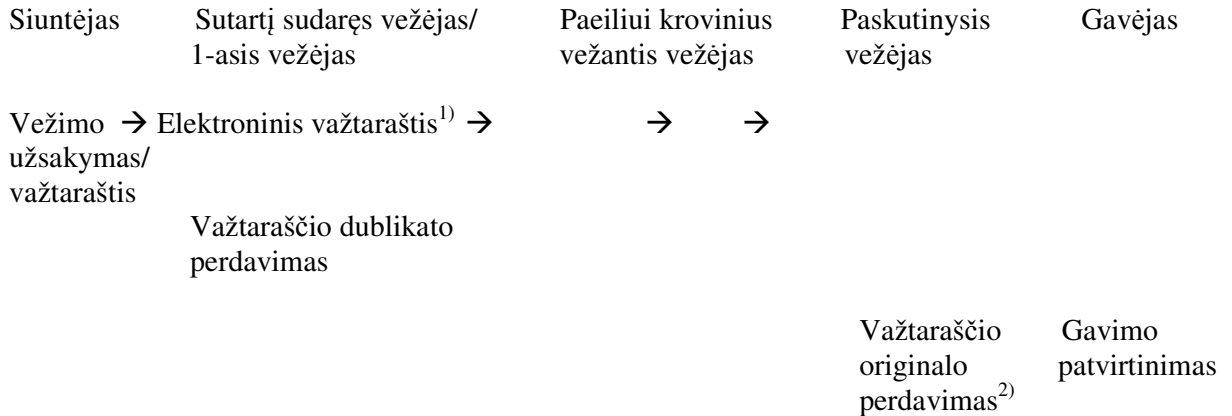
Duomenų registravimo ir apdorojimo tvarka turi užtikrinti funkcinių lygiavertiškumą, reikalaujamą CIM 6 straipsnio 9 §. Elektroninė procedūra, susijusi su santykiais tarp kliento ir vežėjo, tarp muitinės įstaigų ir vežėjo bei tarp vežėjų, visų pirma turi užtikrinti šiuos reikalavimus:

- a) elektroninių dokumentų autentiškumą;
- b) duomenų saugumą ir privatumą;
- c) galimybę elektroninius dokumentus transformuoti į įskaitomus simbolius ir įforminti išspausdintas elektroninis važtaraščius;
- d) elektroninių važtaraščių pakeitimų ir papildymų įrašymą ir senųjų duomenų išsaugojimą;
- e) informacijos saugojimą pagal CIM vienodąsias teisės nuostatas, susijusias su senaties terminais, nacionalinės teisės nuostatomis ir EDI sutarties nuostatomis;
- f) vežant pavojingų krovinių siuntas, duomenų apie pavojingus krovinius, skirtų vidinei vežėjų kontrolei išsiuntimo šalyje ir kelyje (žr. UIC atmintinę 471-3), bei pažeidimų ir nelaimingų atsitikimų ir kompetentingų žinybų kontrolės atveju prieinamumą ; taip pat žr. RID 5.4.0 poskyrį.

2 Pranešimų srautas

2.1 Srauto diagrama

;

- 1) Teisė tvarkyti elektroninį važtaraštį yra rezervuota vežėjui, kurio priežiūroje yra prekės. Prireikus kiekvienas vežėjas atnaujina elektroninį važtaraštį. Jei pranešimas „Elektroninis važtaraštis“ išsiunčiamas prieš perduodant prekes, vežėjai susitaria, kokių pranešimų užfiksuojamas momentas, kuriuo teisė tvarkyti važtaraštį perkeliama iš vieno vežėjo kitam.
- 2) Pranešimas „Važtaraščio originalo perdavimas“ pristatomas sutartį sudariusiam vežėjui / pirmajam vežėjui, kuris priima prekes, tik tada, jei tai buvo suderinta su paskutiniu vežėju. Šiame pranešime taip pat galima integruoti išankstinės apmokėjimo sąskaitos grąžintinus duomenis.

2.2 Lentelė

Į žemiau esančią lentelę įtraukta:

- EDI pranešimai, kuriais reikia keistis,
- atvejai, kuriais reikia keistis pranešimais,
- keitimosi laikas,
- pranešimo siuntėjas ir gavėjas.

Bendrasis principas: EDI pranešimai turi teisinių pasekmių tik tada, kai jie gaunami gavėjo informacinėje sistemoje.

EDI pranešimas	Kokiu atveju	Kada	EDI siuntėjas/ EDI gavėjas
Vežimo užsakymas/ Važtaraštis ³	Sudarant vežimo sutartį	Ne vėliau kaip krovinio perdavimo vežti metu	- Siuntėjas - Sutartį sudaręs vežėjas - 1-as vežėjas ⁴
Elektroninis važtaraštis	Krovinio palyda; prireikus duomenų atnaujinimas - tikrinant - perdavimo tarp vežėjų metu - keičiant vežimo sutartį - vežimo kliūtis atveju - įforminant faktų aprašymo aktą - išdavimo kliūtis atveju - išduodant - reklamacijos atveju	Ne vėliau kaip krovinio perdavimo kitam vežėjui arba gavėjui metu	- Vežėjas - Vežėjas
Važtaraščio dublikato perdavimas	Priėmus krovinį	Ne vėliau kaip prieš traukinio išvykimą	- Sutartį sudaręs vežėjas/ - 1-as vežėjas ⁴ - Siuntėjas
Važtaraščio originalo perdavimas	Atvykus į paskirties vietą	Prieš krovinio atidavimą gavėjui	- Paskutinis vežėjas - Gavėjas/Sutartį sudaręs vežėjas/ - 1-as vežėjas ⁵
Gavimo patvirtinimas	Išdavus krovinį gavėjui	Ne vėliau kaip darbo dieną po išdavimo	- Gavėjas - Paskutinis vežėjas

3 Pranešimų turinys ir priegios prie duomenų teisė

3.1 Pastabos dėl pranešimų turinio

Jei pranešime yra neprivalomi duomenys, vėlesniuose pranešimuose jie taps sąlyginiais duomenimis.

O = privalomi duomenys

K = sąlyginiai duomenys (privalomi, jei įvykdoma sąlyga)

F = neprivalomi duomenys

* = Duomenys apie paskirtinius traukinius ir vagonų grupes, pažymėti * lentelės 3.3 punkto pirmoje skiltyje, gali būti pakartoti po to, kai klientas ir vežėjas susitaria iš anksto. Jei tokios siuntos susijusios su Europos Sąjungos muitų teritorija arba teritorija, kurioje taikoma bendroji išsiuntimo procedūra, ir jos yra paskirtiniame traukinyje / vagonų grupėje, taip pat vagonuose ir konteineriuose, prižiūrimuose muitinės, ir taip pat tokios, kurios muitinei nesvarbios, reikia nurodyti kiekvieno vagono ir konteinerio muitinės statusą.

Nuorodos į Deleguotąjį reglamentą (ES) 2016/341 yra skirtos tiems vežėjams, kurie pateikia ES muitinės institucijoms bendrąsias paraiškas; jos gali būti susiejamos su atitinkamais važtaraščio duomenimis.

³ Šis pranešimas gali būti pakeistas kitu būdu

⁴ Pirmasis vežėjas, kuris priima krovinį

⁵ Pranešimas „Važtaraščio originalo perdavimas“ pristatomas sutartį sudariusiam vežėjui / pirmajam vežėjui, kuris priima prekes, tik tada, jei tai buvo suderinta su paskutiniu vežėju; šiame pranešime taip pat galima integruoti išankstinės apmokėjimo sąskaitos grąžintinus duomenis.

3.2 Pastabos apie prieigos prie duomenų teises

Galimybė susipažinti su važtaraščio duomenimis suteikiama tik toms šalims, kurios tuo pat metu sudarė EDI sutartį ir dalyvauja atitinkamoje vežimo sutartyje.

Yra trys prieigos teisių rūšys:

- Skaitymas „L“
- Įvedimas (įskaitant skaitymą) „E“
- Keitimas (įskaitant skaitymą ir įvedimą).

Prieigos teisės skaitymui užtikrinamos pagal susitarimą, sudarytą tarp šalių dėl sąsajos arba dėl pasikeistų duomenų. Vežėjo teisės įvesti ir keisti duomenis ribojama vežėjo, kurio priežiūroje yra kroviny.

3.3 punkto lentelėje „Pranešimų turinys ir prieigos prie duomenų teisės“ yra dalyvių prieigos prie atskirų duomenų laukų grupių teisės. Kadangi teisė „keisti“ priklauso nuo skirtingų sąlygų ir apribojimų, tai jos nurodomos skaičiais pagal šią apžvalgą.

Skaičius	Sąlygos ir apribojimai
1	Jokių apribojimų.
2	Pridėti kodą. Keitimas tik remiantis papildomu įgaliojimus turinčio asmens potvarkiu ar nurodymu.
3	Keitimas tik remiantis papildomu įgaliojimus turinčio asmens potvarkiu ar nurodymu.
4	Keitimas tik remiantis papildomu įgaliojimus turinčio asmens potvarkiu ar nurodymu arba kai pakeliui paimami priedai.
5	Pridėti kodą. Keitimas tik nesutampant vietai ir kodui arba remiantis papildomu įgaliojimus turinčio asmens potvarkiu ar nurodymu
6	Keitimas tik klaidos arba perkrovimo atveju
7	Sutikus siuntėjui
8	Keitimas tik patikrinimo atveju.
9	Informacijos papildymas. Keitimas patikrinimo atveju..
10	Vežėjo atliekamas kodavimas išvykimo šalyje
11	Vežėjo atliekamas kodavimas paskirties šalyje

Jei siuntėjas pakeičia gavėją, pradinio gavėjo prieigos teisės atšaukiamos. Jei pradinis gavėjas nurodo kitą gavėją, siuntėjas neturi prieigos prie pakeistų duomenų.

Kompetentingos administracinės institucijos, naudodamosi savo įgaliojimais, turi prieigos teisę. Lentelėje tai atskirai nerodoma.

3.3 Lentelė: Pranešimų turinys ir prieigos prie duomenų teisės

Duomenys		EDI pranešimai					Prieigos teisės				
Duomenų lauko grupė Nr.	Pavadinimas	Vežimo užsakymas/Važtaraštis	Elektroninis važtaraštis	Važtaraščio dublikato perdavimas	Važtaraščio originalo perdavimas	Gavimo patvirtinimas	Siuntėjas	Sutartį sudaręs vežėjas/ 1-as vežėjas	Kiti vežėjai	Gavėjas	Kitka
1	Siuntėjas	O	O	O	O		E	L	L	L	
2	Siuntėjo kliento kodas	F	K	K	K		E	2	2	L	
3	Apmokėtų išlaidų važtos mokėtojo kliento kodas	F	K	K			E	2	2	L	
4	Gavėjas	O	O	O	O		E	3	3	L	
5	Gavėjo kliento kodas	F	K	K	K		E	2	2	L	
6	Neapmokėtų išlaidų važtos mokesčių mokėtojo kliento kodas	F	K	K	K		E	2	2	L	
7	Siuntėjo paraiškos	K	K	K	K		E	3	3	L	
8	Siuntėjo referencinis numeris	F	K	K	K		E	3	3	L	
9*	Priedai	K	K	K	K		E	4	4	L	
10	Išdavimo vieta	O	O	O	O		E	3	3	L	
11	Išdavimo vietos kodas	F	K	K	K		E	2	2	L	
12	Stoties, aptarnaujančios išdavimo vietą, kodas	O	O	O	O		E	5	5	L	
13	Komercinės sąlygos	K	K	K	K		E	3	3	L	
14	Sutarties su klientu arba tarifo kodas	K	K	K	K		E	3	3	L	
15	Žymos gavėjui	F	K	K	K		E			L	
16	Priėmimas	O	O	O	O		E	L	L	L	
17	Priėmimo vietos kodas	F	K	K	K		E	E	E	L	
18*	Vagono Nr.	F	K	K	K		E	6	6	L	
19	Tranzito išlaidos	K	K	K	K		E	3	3		
20	Išlaidų apmokėjimas	K	K	K	K		E	3	3	L	
21*	Krovinio pavadinimas ⁶	O		O	O		E	7	7	L	
22	Ypatinga siunta	K		K	K		E	7	7	L	
23	RID	K		K	K		E	7	7	L	
24*	NHM kodas	O	O	O	O		E	8	8	L	
25	Masė	O	O	O	O		E	9	9	L	
26	Vertės nurodymas	K	K	K	K		E	3	3	L	
27	Suinteresuotumas pristatyti	K	K	K	K		E	3	3	L	
28	Išperkamas mokestis	K	K	K	K		E	3	3	L	
29	Išforminimo vieta ir data	O	O	O	O		E	7	7	L	
30	Dokumento pavadinimas	O	O	O	O		E	3	3	L	
40	1 kodavimas		K	F	K		L	10	10	L	

⁶ Krovinio pavadinimas yra būtinas. Tam tikra informacija šioje skiltyje yra sąlyginė arba neprivaloma – žr. 2 priedą

Duomenys		EDI pranešimai					Prieigos teisės				
Duomenų lauko grupė Nr.	Pavadinimas	Vežimo užsakymas/Važtaraštis	Elektroninis važtaraštis	Važtaraščio dublikato perdavimas	Važtaraščio originalo perdavimas	Gavimo patvirtinimas	Siuntėjas	Sutartį sudaręs vežėjas/ 1-as vežėjas	Kiti vežėjai	Gavėjas	Kitka
41	2 kodavimas						L	10	10	L	
42	3 kodavimas						L	10	10	L	
43	4 kodavimas						L	10	10	L	
44	5 kodavimas				F		L	11	11	L	
45	6 kodavimas							11	11		
46	7 kodavimas							11	11		
47	8 kodavimas							11	11		
48	Tikrinimas		K	K	K		L	1	1	L	
49	Mokėjimo kodas		O					1	1		
50	Vežimo maršrutai		O	O	O		L	1	1		
51	Muitinės formalumai		K				L	1	1	L	
52	Išankstinė apmokėjimo sąskaita		K		K		L	1	1	L	
53	Išperkamojo mokesčio lydraštis		K				L	1	1		
54	Faktų aprašymo aktas		K	K	K		L	1	1	L	
55	Pristatymo termino pratęsimas		K	K	K		L	1	1	L	
56	Vežėjo paraiškos		K	K	K		L	1	1	L	
57	Kiti vežėjai		K	K	K		L	1	1	L	
58	a) Sutartį sudaręs vežėjas		O	O	O		L	1	L	L	
	b) Supaprastinta prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūra		O	O	O		L	1	L	L	
59	Atvykimo data				O		L	11	11	L	
60	Parengta išduoti				K		L	11	11	L	
61	Gavimo patvirtinimas					K	L	L	L	E	
62	Siuntos identifikavimas		O	O	O	O	L	E	L	L	
70	Ruožo, už kurį apskaičiuojamas važtos mokestis, kodai		O	O	O		L	1	1	L	
71	Vežimo maršruto kodas		K	K	K		L	1	1	L	
72	NHM kodas		O	O	O		L	1	1	L	
73	Valiuta		K	K	K		L	1	1	L	
74	Apmokestinamoji masė		K	F	K		L	1	1	L	
75	Sutartis su klientu arba taikomas tarifas		K	F	K		L	1	1	L	
76	Km/juosta		K	F	K		L	1	1	L	
77	Priemokos, nuolaidos, įkainio sumažinimas		K	F	K		L	1	1	L	

Duomenys		EDI pranešimai					Prieigos teisės				
Duomenų lauko grupė Nr.	Pavadinimas	Vežimo užsakymas/Važtaraštis	Elektroninis važtaraštis	Važtaraščio dublikato perdavimas	Važtaraščio originalo perdavimas	Gavimo patvirtinimas	Siuntėjas	Sutartį sudaręs vežėjas/ 1-as vežėjas	Kiti vežėjai	Gavėjas	Kitka
78	Tarifas		K	F	K		L	1	1	L	
79	Mokesčiai			K	K		L	1	1	L	
80	Išperkamasis mokestis		K		K		L	1	1	L	
81	Sumokėta		K	F			L	1	1		
82	Pavedimas		K	F	K			1	1	L	
83	Sumokėtos sumos kursas		K	K			L	1	1		
84	Siuntėjo mokami mokesčiai		K	K			L	1	1		
85	Gavėjo mokami mokesčiai		K	K	K			1	1	L	
86	Pavedimo kursas		K	K	K			1	1	L	
87	Važtos mokesčių, mokamų siuntėjo, apskaičiavimo mokėjimo valiuta skyrius.		K	K			L	1	1		
88	Važtos mokesčių, mokamų siuntėjo, apskaičiavimo mokėjimo valiuta skyrius		K	F			L	1	1		
89	Važtos mokesčių, mokamų gavėjo, apskaičiavimo mokėjimo valiuta skyrius		K	F	K			1	1	L	
90	Važtos mokesčių, mokamų gavėjo, apskaičiavimo mokėjimo valiuta skyrius.		K	K	K			1	1	F	
91	Perkelta iš važtaraščio papildomų lapų, apmokėta		K	K			L	1	1		
92	Perkelta iš važtaraščio papildomų lapų, pervesta		K	K	K			1	1	L	
93	Sumų, imamų išsiunčiant krovinį, bendroji suma.		K	K			L	1	1		
94	Sumų, imamų atvežus krovinį, bendroji suma.				K			1	1	L	
99*	Muitinės įrašai ⁷⁾	F	K	K	L		L	L	L	L	Muitas ⁷⁾

Pranešimo scenarijaus ir elektroninių pranešimų struktūros specifikacijas, taip pat atskirų duomenų laukų grupių duomenų laukų turinio aprašymo specifikacijas galima atsisiųsti iš svetainės <http://www.raildata.coop/>

⁷⁾ Duomenų elementas „Muitinės plombos numeris“ (plombos numeris) pagal Deleguotąjį reglamentą (ES) 2016/341

4 Išspausdintas elektroninis važtaraštis

4.1 Spausdinimas

Jeigu reikia, elektroninis važtaraštis išspausdinamas popieriuje.

Išspausdintas elektroninis važtaraštis atitinka popierinio važtaraščio pavyzdį (plg. 10 punktą ir 4 ir 4a/b priedus), jeigu laikomasi šių reikalavimų:

a) Išspausdinto elektroninio važtaraščio spalva – tokia pati, kuri yra nurodyta pateiktame pavyzdyje, arba juoda;

b) turinys:

Išspausdinamame elektroniniame važtaraštyje perduodami visi duomenys, kuriais buvo disponuojama jį įforminant ir kuriuos turi teisę skaityti įgaliotasis asmuo, be to, antraštinėje važtaraščio dalyje – šie duomenys:

- Atskirų duomenų lauko grupių duomenys išspausdinami tapačiose numeruotose pavyzdžio skiltyse.

- Žyma „Išspausdintas elektroninis važtaraštis – JJJJ-MM-TT (važtaraščio išspausdinimo data), atliko ... (vežėjas)“ arba „Išspausdintas elektroninis važtaraštis, kuris bus naudojamas kaip popierinis važtaraštis – JJJJ-MM-TT (važtaraščio išspausdinimo data), atliko ... (vežėjas)“ tuo atveju, kai pagal mišriąją sistemą siunta perduodama vežėjui, kuris yra neprisijungęs prie informacinės sistemos;

- Žyma „Kopija“, jeigu, sugadinus arba praradus išspausdinto važtaraščio originalą, reikia papildomai išspausdinti važtaraščio komplektą;

- Išspausdinto elektroninio važtaraščio pavadinimas;

c) Blanko formatas ir skilčių bei antraščių išdėstymas gali skirtis tik nelabai daug nuo pavyzdžio. Tam tikrų važtaraščio skilčių skiriamieji ženklai gali būti nespausdinami;

d) Popierius – tinkamas spausdinti kompiuterių spausdintuvais;

Spausdinti galima tik vieną kartą su tuo pačiu pavadinimu (žr. 4.2 punktą). Išimtis: 2 lapas „Lydraštis“. Priežastis: Jei eismo maršrute vežėjai, galintys atsisakyti lydėti siuntą su popieriniu dokumentu, keičiasi su tokiais, kurie to negali, tai reikia išspausdinti kelis kartus.

Kiekvieną išspausdintą elektroninį važtaraštį reikia registruoti sistemoje su šiais duomenimis: pavadinimas, data, laikas ir tarnyba, kuri parengia spaudinį.

Vežimo sutarties šalys pripažįsta, kad išspausdintas elektroninis važtaraštis, atitinkantis minėtus reikalavimus, yra lygiavertis popieriniam važtaraščiui.

Išspausdinti elektroniniai važtaraščiai perduodami toms sutarties šalims, kurios neprisijungusios prie informacinės sistemos. Prie sutarties prisijungusios šalys gauna kompiuterių spausdintuvais išspausdintus važtaraščius tik tada, jeigu jos to pareikalauja.

Tokie patys reikalavimai, kurie yra keliami popierinio važtaraščio pateikimo ir tvarkymo procedūroms tais atvejais, kai pateikiami papildomi nurodymai, pavedimai arba reklamacijos, galioja ir išspausdintam elektroniniam važtaraščiui⁸.

⁸ Jeigu prie informacinės sistemos prisijungęs siuntėjas, taikantis elektroninį važtaraštį, naudojasi prekių akreditivu, jis turi pareikalauti, kad jam būtų perduodamas išspausdintas elektroninis važtaraštis, kurį jis galėtų pateikti bankui. Šio žinyno 4.1 punkto paskutinėje pastraipoje pateiktos nuostatos sudaro galimybę laikytis CIM 19 straipsnio 1 ir 7 paragrafuose nustatytų reikalavimų.

4.2 Išspausdintų elektroninių važtaraščių pavadinimas, funkcija ir įgaliotieji asmenys

Pavadinimas	Funkcija	Įgaliotasis asmuo
1 lapas „Važtaraščio originalas“	- Važtaraščio originalo perdavimas, suteikiantis gavėjui galimybę prisijungti prie vežimo sutarties - Dokumentas, kurį reikia kaip įrodymą pateikti reklamacijų atveju	Gavėjas
2 lapas „Lydraštis“	- Supaprastinto prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūros pradžia - Vidinis apskaitos dokumentas geležinkeliui	Tranzitu gabenantis vežėjas arba vežėjas atvykimo šalyje
2a lapas „Papildomas tranzito maršruto lapas“ ⁹	- Suteikia galimybę atskirai į sąskaitą įtraukti maršrutą ir vežėjams pirkti paslaugas	Sąskaitą išrašantis vežėjas
3 lapas „Muitinės lydraštis“	-Muitinės dokumentas pagal supaprastintą prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūrą -Vidinis geležinkelio dokumentas	Paskirties muitinės įstaiga/ Pakelinė muitinė/ Vežėjas atvykimo šalyje
4 lapas „Važtaraščio dublikatas“	-Krovinio priėmimo patvirtinimas -Dokumentas, kurį reikia pateikti kaip rodyimą papildomų potvarkių, nurodymų arba reklamacijų atveju	Siuntėjas
4a lapas „Papildomas lapas siuntėjui“ ¹⁰	-Dokumentas, kurį reikia pateikti prašant grąžinti, remiantis tarifu, sutartimi su klientu arba sutartimi	Siuntėjas
5 lapas „Važtaraščio šaknelė“	-Vidinis geležinkelio dokumentas	Vežėjas išsiuntimo šalyje

4.3 Papildomi lapai

Jei trūksta vietos atitinkamose išspausdinto elektroninio važtaraščio skiltyse dėl duomenų apimties arba jei duomenys, kurie popieriniame važtaraštyje yra kitoje pusėje, yra išspausdinami, reikia elgtis taip:

- Išspausdinto elektroninis važtaraščio „kamieno“ įforminimas.

- Vieno ar keleto papildomų lapų įforminimas. Šiuose papildomuose lapuose turi būti bent važtaraščio referencinis numeris (siuntos identifikavimo numeris), kuriam jie priskirti, krovinio priėmimo gabenimo tikslu data bei elektroninio važtaraščio skilčių duomenys, kurie dėl vietos stokos negali būti patalpinti išspausdinto elektroninio važtaraščio „kamieno“; šie duomenys yra išspausdinami vienas po kito kartu su popierinio važtaraščio atitinkamos skilties numeriu. Trūkstant vietos, išspausdinto elektroninio važtaraščio skiltyje, vietoje atitinkamos informacijos išspausdinama žyma „žr. papildomą lapą“.

4.4 Paskirtiniai traukiniai ir vagonų grupės

Jei išsiunčiami keli vagonai ir konteineriai su vienu važtaraščiu, pagal 5 priedą reikia kaip papildomą lapą išspausdinti vagonų žiniaraštį.

⁹ Žr. 4 priedą, 3 punktą

¹⁰ Žr. 4 priedą, 4 punktą

Jei tokios siuntos susietos su Europos Sąjunga arba teritorija, kurioje taikoma bendra prekių išsiuntimo procedūra, reikia atskirose deklaracijose nurodyti ES Bendrijos ir ne ES Bendrijos prekes ir tuščius vagonus kaip gabenimo priemones.

4.5 Prie informacinės sistemos neprisijungusios muitinės įstaigos

- Supaprastinto prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūros pradėjimas šalyje siuntėjoje

Jei pagal muitinės teisinės nuostatas būtinas važtaraščio žymėjimas, atliekamas išsiuntimo muitinės, jai vežėjas perduoda elektroninio važtaraščio išspausdintus 1 lapą „Važtaraščio originalas“, 2 lapą „Lydraštis“ ir 3 lapą „Muitinės lydraštis“. Išspausdinti lapai su muitinės žymomis lydi krovinį gabenimo metu pagal supaprastintą prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūrą geležinkeliais. Vežėjas išsaugo krovinio muitinės statusą pranešimu „Elektroninis važtaraštis“.

- Supaprastintos prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūros užbaigimas paskirties šalyje

Supaprastintos prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūros užbaigimui vežėjas pateikia paskirties muitinei išspausdintus elektroninio važtaraščio 2 lapą „Lydraštis“ ir 3 lapą „Muitinės lydraštis“, kurie lydi krovinį gabenimo metu pagal supaprastintą prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūrą. Muitinė patvirtina pristatymą išspausdintuose elektroniniuose važtaraščiuose ir grąžina vežėjui išspausdintą 2 lapą saugojimui. Vežėjas išsaugo duomenis ir kitą pristatymo ir pristatymo patvirtinimo informaciją pranešimu „Važtaraščio originalo perdavimas“.

Mišrioji sistema

5.1 Poreikis, apibrėžimas

Kad atsirastų galimybė naudoti elektroninį važtaraštį atskirose maršruto atkarpose – planuojant jo taikymą, dengiantį visą maršrutą – gali būti susitarta dėl mišriosios sistemos naudojimo. Tokiu būdu, vežant tą pačią siuntą, atsiranda galimybė naudotis paeiliui įvairiais duomenų kaupikliais (popieriniu važtaraščiu, elektroniniu važtaraščiu, išspausdintu elektroniniu važtaraščiu, naudojamu kaip popierinis važtaraštis).

5.2 Įvairių duomenų kaupiklių įrodomoji galia

Skirtingi duomenų kaupikliai, kurie paeiliui naudojami tai pačiai siuntai, turi tą pačią įrodomąją galią. Iškilus prieštaravimams¹¹, santykiuose tarp vežėjų atsakingas yra vežėjas, kuriam buvo perduota siunta su išspausdintu elektroniniu važtaraščiu, galiojančiu kaip popierinis važtaraštis, tik išspausdintame elektroniniame važtaraštyje esančių duomenų pagrindu, ir vežėjas, kuriam siunta buvo perduota su popieriniu važtaraščiu ir kuris duomenis registruoja elektroniniame važtaraštyje, tik duomenų, esančių perduotame popieriniame važtaraštyje, pagrindu.

¹¹ Nėra prieštaravimo, kai papildomai įterpiama informacija arba šalių susitarimu informacija pakeičiama vežimo sutartyje

5.3 Susitarimas dėl mišriosios sistemos

Dėl mišriosios sistemos reikia susitarti su suinteresuotomis šalimis, tai gali vykti taip:

- Su partneriais, prisijungusiais prie duomenų keitimosi sistemos, pagal EDI sutartį (žr. 7 punktą)
- Specialiai susitariant arba pagal bendradarbiavimo sutartį arba sutartį su klientu.

Šalia to – pirmiausia sudarant savarankiškus susitarimus – reikia įtraukti esmines teisiškai svarbias sąlygas (naudojimo sritis, nutraukimo terminai ir t.t.).

6 Sutrikimai / Informacinės sistemos gedimas

EDI sutartyse reikia susitarti dėl alternatyvių sprendimų informacinės sistemos sutrikimų arba gedimo atveju.

Važtaraščio turinio paaiškinimai

1 Kalbos

Važtaraštis gali būti išspausdinamas viena arba keliomis kalbomis, iš kurių bent viena kalba turi būti vokiečių, anglų arba prancūzų. Siuntėjas ir vežėjas gali susitarti dėl kitokių nuostatų.

Važtaraščiai gali būti įforminami viena arba keliomis kalbomis, iš kurių bent viena kalba turi būti vokiečių, anglų arba prancūzų. Siuntėjas ir vežėjas gali susitarti dėl kitokių nuostatų taikymo. Tačiau susitarti kitaip dėl nuostatų, susijusių su siuntomis, gabenamomis vadovaujantis RID taikymo, gali tik tos valstybės, kurios dalyvauja vežant tokias siuntas.

2 Važtaraščio skiltys ir turinys

Pastabos:

- Be jokio ypatingo susitarimo tarp siuntėjo ir vežėjo, važtaraščio 1 – 30 skiltis turi užpildyti siuntėjas.
- Kai kurių važtaraščio skilčių brūkšninės linijos reiškia, kad žymas galima įrašyti už šių skilčių ribų tuo atveju, kai atitinkamoje skiltyje vietos įrašui nepakanka. Tačiau tai neturi daryti įtakos už linijų, nurodančių važtaraščio skilčių ribas, įrašomų duomenų aiškumui ir suprantamumui. Jeigu net pasinaudojus šia galimybe vietos įrašams nepakanka, turi būti naudojami papildomi važtaraščio lapai, esantys sudėtine važtaraščio dalimi. Papildomų važtaraščių lapų dydis turi būti toks pat, kaip ir važtaraščio; jų kiekis turi atitikti važtaraščio lapų kiekį. Ant papildomų važtaraščio lapų būtina nurodyti siuntos identifikacijos numerį, krovinio priėmimo vežti datą ir tuos duomenis, kuriems nurodyti važtaraštyje vietos neužteko. Apie tai, kad naudojami papildomi važtaraščio lapai, turi būti įrašoma į važtaraštį.
- Duomenys, įrašomi į važtaraščio 7, 13, 14, 55, 56 ir 57 skiltis, gali būti kodų ir teksto pavidalo. Susirašinėjant, kad nekiltų neaiškumų dėl kodų pavadinimų, reikia nurodyti ir skilties, į kurią įrašytas kodas, numerį (pvz., 7 skiltyje įrašomą 1 kodą reikia nurodyti kaip 7.1 kodą).
- Skiltyse (santrumpa sk.) nurodomų duomenų statusas (santrumpa st.):
- Statusas:
 - O – duomenys, kuriuos privaloma nurodyti
 - K – duomenys, nurodomi vadovaujantis susitarimu (duomenis privaloma nurodyti, jeigu sąlygos įvykdomos);
 - F – pasirinktinai nurodomi duomenys
- Vežėjai, sudarydami dvišales arba daugiašales sutartis, gali susitarti dėl užraktų nenaudojimo

tam tikrais maršrutais vežamos siuntos. Jeigu susitariama nenaudoti užraktų, tas faktas turi būti

dokumentuojamas kodu 16, įrašomu į važtaraščio 7 skiltį

Sk. Nr.	St.	Duomenys
1	O	Siuntėjas: Pavadinimas, pašto adresas (nurodant šalies kodą pagal ISO 3166), parašas ir, jeigu galima, telefono, fakso numeris (nurodant tarptautinį kodą) arba siuntėjo el. pašto adresas. Netaikant jokio atskiro siuntėjo ir vežėjo susitarimo, kaip parašas naudojamas siuntos identifikacijos numeris, įrašytas 62 skiltyje (žr. CIM 6 straipsnio § 3). Jeigu prekėmis keičiamasi tarp Europos Sąjungos valstybių narių, siuntėjas turi įrašyti savo PVM mokėtojo kodą, jeigu jam toks kodas yra suteiktas.
2	F	Siuntėjo kliento kodas Jeigu kliento kodas nenurodytas, jį gali įrašyti vežėjas
3	F	Sumokėtų išlaidų važtos mokėtojo kodas, jeigu jis nėra siuntėjas. Jeigu kliento kodas nenurodytas, jį gali įrašyti vežėjas tuo atveju, kai kodą galima nustatyti vadovaujantis važtaraščio 13 arba 14 skilties duomenimis.
4	O	Gavėjas: Pavadinimas, pašto adresas (nurodant šalies kodą pagal ISO 3166) ir, jeigu galima, telefono, fakso numeris (nurodant tarptautinį kodą) arba gavėjo elektroninio pašto adresas. Jeigu prekėmis keičiamasi tarp Europos Sąjungos valstybių narių, siuntėjas turi įrašyti gavėjo PVM mokėtojo kodą, jeigu šiam toks kodas yra suteiktas, ir siuntėjas jį žino
5	F	Gavėjo kliento kodas Jeigu šis kodas nenurodytas, jį gali įrašyti vežėjas
6	F	Nesumokėtų išlaidų mokėtojo kodas, jeigu tai nėra gavėjas. Jeigu šis kodas nenurodytas, bet jį galima nustatyti, vadovaujantis važtaraščio 13 arba 14 skilties duomenimis, kodą gali įrašyti vežėjas
7	K	Siuntėjo paraiškos, kurių nurodymus vežėjas privalo vykdyti. Važtaraščio įrašams naudojant 1, 2, 6, 7, 8 ir 24 kodus, turi būti įrašomi kodai ir paraiškos turinio aprašas. Naudojant kitokius skaitmeninius kodus, gali būti įrašomas tik pats kodas, kuris gali būti papildomas atitinkama informacija. Kodas Paraiška 1 Gavėjas neturi teisės disponuoti siunta 2 Gavėjas, kuriam suteiktos teisės (pagal muitinės įstatymą) 3 Palydovas(-ai) [pavardė (s), vardas (i)] 4 Įpilta masė kg (tais atvejais, kai pripildoma neišvalyta dujų cisterna, žr. RID 5.4.1.2.2 c) pastraipą) 5 Pagalbos telefono numeris, skirtas tiems atvejams, kai vežant pavojinguosius krovinius pasitaiko pažeidimų arba įvyksta avarija 6 Subvežėjui neleidžiama duoti pavedimų 7 Pakrovė vežėjas 8 Iškrovė vežėjas

		<p>9 Sutartas pristatymo terminas:..</p> <p>10 Administracinių formalumų atlikimas: Dokumentų, kuriais vežėjas gali disponuoti tiksliai nurodytoje arba sutartyje apibrėžtoje oficialioje įstaigoje, ir vietos, kurioje vežėjas gali disponuoti dokumentais, nurodymas – žr. CIM 15 str. 1 §; popieriniame važtaraštyje tai nurodoma kodais ir žodiniu aprašymu, o elektroniniame važtaraštyje – tik kodais; prie kiekvieno kodo gali būti įrašomas laisvos formos papildymas; koduojant dokumentus lemiamą reikšmę (apie kitus nurodymus žr. CIM 15 str.) turi JT/EDIFACT 1001 sąrašas (www.unece.org)</p> <p>11 Ypatingoji siunta (visų vežant dalyvaujančių infrastruktūros valdytojų arba vežėjų išduotų leidimų vežti Nr.)</p> <p>12 Europos padėklų susivienijimo plokščiųjų keičiamųjų padėklų, paženklintų <i>EUR</i> ženklų, skaičius</p> <p>13 Europos dėžinių padėklų susivienijimo keičiamųjų dėžinių padėklų, paženklintų <i>EUR</i> ženklų, skaičius</p> <p>14 Naudojant vežėjo apdangalus, jų skaičius, vežėjo raidinis ir skaitmeninis kodas</p> <p>15 Naudojant vežėjo diržų įvaržas, jų skaičius ir vežėjo raidinis kodas</p> <p>16 Kiti paaiškinimai ... (įgalioto asmens pavadinimas, subvežėjo pavadinimas, pageidavimas prižiūrėti siuntą pakeliui ir t.t.)</p> <p>24 Įpakuoti pavojingieji kroviniai, vežami ribotu kiekiu, kurių bendroji masė viename vagone arba UTI didesnė nei 8 tonos</p>
8	F	Siuntėjo referencijos Nr.
9	K	<p>Vāztaraščio priedai. Įrašomi visi siuntą lydintys dokumentai, kurie turi būti pridedami prie važtaraščio. Jeigu vagone arba didžiajame konteineryje pakrauta pavojingųjų krovinių siunta gabenama ir jūra, prie važtaraščio turi būti pridėtas konteinerio arba transporto priemonės krovimo sertifikatas pagal RID 5.4.2 skyrių, SMGS 2 priedą, IMDG kodeksą.</p> <p>Naudojant popierinį važtaraštį – važtaraščio papildomų lapų duomenys. Jeigu mišriajam vežimui siuntėjas naudoja pavojingųjų krovinių pakrovimo pažymą pagal RID 5.4.4, šis dokumentas laikomas papildomu lapu.</p> <p>Popieriniame važtaraštyje jo priedai nurodomi skaitmeniniais kodais ir žodžiais, elektroniniame važtaraštyje – tik kodais. Prie kiekvieno kodo, įrašomo į važtaraščio</p>

		skiltį, gali būti pateikiami papildomi duomenys. Koduojant važtaraščio priedus lemiamą reikšmę turi JT/EDIFACT 1001 sąrašas (www.unece.org).
10	O	Išdavimo vieta. Įrašomi geležinkelio stoties, vadovaujantis DIUM, ir šalies, vadovaujantis UIC 920-14 atmintinės priedu, duomenys.
11	F	Krovinio išdavimo vietos kodas Jeigu šis kodas nenurodytas, jį gali įrašyti vežėjas
12	O	Stoties, aptarnaujančios krovinio išdavimo vietą, kodas Įrašomas tarptautinis stoties, aptarnaujančios krovinio išdavimo vietą, kodas, vadovaujantis DIUM. Jeigu šis kodas nenurodytas, jį turi įrašyti vežėjas.
13	K	Komercinės sąlygos. Kodas Sąlyga 1 Vežimo maršrutas 2 Transporto srautas 3 Vežėjas, kuriam pavesta vykdyti vežimo sutartį, maršruto atkarpa, jos ypatybės. 4 Nustatytos pasienio stotys (vežant ypatingąsias siuntas) 5 Kitos pageidautos sąlygos ... (pvz., naudojant elektroninį važtaraštį, į 14 važtaraščio skiltį įrašomas EDI sutarties Nr. arba kitų sutarčių su klientu ar tarifų numeriai – sutarties su klientu arba tarifo, nustatyto pirmojo krovinių priimančio vežėjo maršrutui, numeriai)
14	K	Sutarties su klientu arba tarifo numeris: Sutarties su klientu arba tarifo, nustatyto pirmojo vežėjo, kuris priima krovinių, maršrutui, numerių įrašymas. Nurodant sutarties su klientu numerį, prieš jį įrašomas skaitmuo 1, o tarifo – 2.
15	F	Informacija gavėjui: Siuntėjo pranešimai gavėjui apie siuntos vežimą. Šioje skiltyje nurodyti duomenys neįpareigoja vežėjo.
16	O	Priimta: Nurodoma krovinių priėmimo vieta (įskaitant geležinkelio stoties, vadovaujantis DIUM, ir šalies, vadovaujantis UIC 920-14 atmintinės priedu, kodą) ir data (mėnuo, diena ir tikslus laikas). Popieriniame važtaraštyje stotis ir šalis gali būti nurodoma žodžiais. Pastaba: jeigu duomenys, kuriuos nurodo siuntėjas, skiriasi nuo faktinių priėmimo duomenų, apie tai nurodo krovinių priimančias vežėjas važtaraščio 56 skiltyje „Vežėjo paraiškos“.
17	F	Priėmimo vietos kodas: Vežėjas informuoja siuntėją apie tai, koks kodas bus naudojamas sutartyje su klientu. Jeigu šis kodas nenurodytas, jį gali įrašyti vežėjas.
18	K	Vagono Nr.: Vagono numerio, jeigu vežama vagono siunta, įrašymas. Vagono numerio duomenys nurodo ir vagono tipą. Taip pat žr. 30 skilties paaiškinimus.
19	K	Tranzito išlaidos. Jeigu sąskaitą atskirai už ruožo dalį arba visą ruožą išrašo kitas vežėjas, o ne išsiuntimo šalies vežėjas arba išdavimo šalies vežėjas, tai kairėje skiltyje įrašomas vežėjo, vadovaujantis vežėjų kodo sąrašu (www.cit-rail.org), arba šalies, vadovaujantis UIC 920-14 atmintinės priedu, kodas, kuriuo remiantis galima nustatyti ruožą, už kurį išlaidos skaičiuojamas atskirai, o dešinėje skiltyje – to vežėjo, kuris išrašo sąskaitą, nurodymas tam tikrą sumą, įmonės kodas.

20	K	<p>Išlaidų mokėjimas: žyma apie išlaidų mokėjimą, vadovaujantis šio žinyno 5.2 punktu. Jeigu skiltyje nėra jokios įrašytos žymos, reiškia, kad visas išlaidas moka siuntėjas</p>
21	K K K K O O K K K K	<p>CIM važtaraštis: Krovinio pavadinimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vežant vagono siuntą, nurodoma siuntos sudėtis: <ul style="list-style-type: none"> · vagonų, kai jie vežami pakrauti kaip transportavimo priemonė, skaičius, · vagonų, kai jie pateikti vežti kaip krovinys, numeriai, taip pat žr. 30 skilties paaiškinimus. - UTI skaičius ir pavadinimas. - Krovinio vienetų skaičius, specialieji ženklai ir numeriai, skirti siuntai, susidedančiai iš atskirų vienetų, apibūdinti. - Raidinis pakuotės rūšies kodas, įrašomas remiantis JT/ECE rekomendacijomis Nr. 21 (www.unece.org). Popieriniame važtaraštyje pakuotės rūšis gali būti nurodyta žodžiais. - Krovinio pavadinimas; pavojingiems kroviniams duomenys pagal RID 5.4.1 skirsnį, - Jeigu pavojingųjų krovinių siunta gabenama jūra, prie važtaraščio turi būti pridėtas krovimo sertifikatas pagal IMDG kodekso 5.4.1.6 papunkčio nuostatas. Be to, pagal IMDG kodekso 5.4.1 skyrių, gali būti reikalingi papildomi duomenys, pvz.: <ul style="list-style-type: none"> - nuoroda „MEERESSCHADSTOFF“/„MARINE POLLUTANT (jūrai kenksmingos medžiagos)“ arba kaip alternatyva – „MEERESSCHADSTOFF / UMWELTGEFÄHRDEND“ (jūrų teršalai/pavojinga aplinkai) / „MARINE POLLUTANT / ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS“(pavojinga aplinkai), jeigu vežamos medžiagos, kurios IMDG kodekso 3.2 skyriaus sąraše pažymėtos ženklu „P“; - žemiausios pliūpsnio temperatūros duomenys, jeigu medžiagų (uždarame inde), kurios bus vežamos, pliūpsnio temperatūra 60° C arba žemesnė; - nuoroda „LIMITED QUANTITY“ arba „LTD QTY“, jeigu vežamas ribotas kiekis įpakuotų pavojingųjų krovinių, nurodytų RID 3.4 skyriuje, SMGS 2 priede, IMDG kodekse. - Pavojingųjų krovinių įvairiarūšio vežimo formoje, pateiktoje RID 5.4.5, SMGS 2 priede, IMDG kodekse, nurodytas anksčiau minėtas sertifikatas pagal IMDG kodekso 5.4.1.6 p., galintis atlikti vežimo dokumento bei konteinerio ir vagono pakrovimo sertifikato pagal RID 5.4.2 p., SMGS 2 priedo, IMDG kodekso nuostatas funkcijas. - Prekių kodai pagal muitinės Harmonizuotą sistemą (www.wcoomd.org) tais atvejais, kai to reikalauja muitinės įstatymai, kuriuos privaloma vykdyti. - Užraktų, uždėtų siuntėjo ant vagono arba UTI, skaičius ir pavadinimas. - Lipduko priklijavimas arba spaudo uždėjimas su atitinkama piktograma ant siuntų, susijusių su išsiuntimo procedūra. - Nurodomas muitinės įstatymu nustatytas UTI arba vagono siuntos vežimo pobūdį apibūdinantis pagrindinis informacinis numeris [Master Reference Number (MRN)], įrašant žymas:

Sk. Nr.	St.	Duomenys
		<p>• „E MRN“ – eksporto deklaracijos Nr., jei pateikta išvežimo deklaracija*) • „T MRN“ – tranzito deklaracijos Nr., jei pateikta išsiuntimo deklaracija*).</p> <p>• „TS MRN“ – tranzito deklaracijos su saugos ir saugumo duomenimis Nr., jei pateikta išsiuntimo deklaracija su saugos duomenimis*) • „EXS MRN“ – išvežimo bendrosios deklaracijos Nr., jei siuntėjas atskirai pateikęs išvežimo bendrąją deklaraciją. • „ENS MRN“ – įvežimo bendrosios deklaracijos Nr., jeigu siuntėjas atskirai pateikęs įvežimo bendrąją deklaraciją.</p> <p>*) Apie pridedamą lydimąjį dokumentą įrašoma į važtaraščio 9 skiltį.</p> <p>K – Įrašomas mokesčių įstatymais nustatytas mokesčių administravimo (ARC) kodas, susijęs su UTI arba vagono siuntos vežimu, pridedant žymą „ARC“ *).</p> <p>*) Apie pridedamą lydimąjį dokumentą įrašoma į važtaraščio 9 skiltį.</p> <p>K – Įrašoma žyma „EXPORT“, susijusi su UTI arba vagono vežimu, jei, vadovaujantis Įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447 329 straipsnio 7 papunkčio nuostata, išvežimo muitinės priėmimo vietoje užbaigiama įforminti tranzito procedūra.</p> <p>F – <i>Jei susitarta su vežėju:</i> <i>Muitinės procedūros kodas (muitinės procedūros tipo kodas ir muitinės procedūros identifikacijos kodas) sutinkamai su susitarimu¹²</i></p> <p><u>Mišriojo krovinių vežimo CIM važtaraštis:</u> <u>UTI Nr./ UTI tipas/ UTI ilgis/ UTI neto masė/ UTI tara</u> Krovinio pavadinimas:</p> <p>O – UTI Nr., O – UTI tipas, O – UTI ilgis, O – Krovinio, vežamo UTI, neto masė, O – UTI tara, O – Krovinio pavadinimas; vežant pavojinguosius krovninius – duomenys pagal RID O – Jeigu pavojingųjų krovinių siunta gabenama jūra, prie važtaraščio turi būti pridėtas krovimo sertifikatas pagal IMDG kodekso 5.4.1.6 papunkčio nuostatas. Be to, pagal IMDG kodekso 5.4.1 skyrių, gali būti reikalingi papildomi duomenys, pvz.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nuoroda „MEERSSCHADSTOFF“/ „MARINE POLLUTANT (jūrai kenksmingos medžiagos)“ arba kaip alternatyva – „MEERESSCHADSTOFF / UMWELTGEFÄHRDEND“ / „MARINE POLLUTANT / ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS“, jeigu vežamos medžiagos, kurios IMDG kodekso 3.2 skyriaus sąrašė pažymėtos ženklų „P“; • žemiausios pliūpsnio temperatūros duomenys, jeigu medžiagų (uždaramė inde), kurios bus vežamos, pliūpsnio temperatūra 60° C arba žemesnė; • nuoroda „LIMITED QUANTITY“ arba „LTD QTY“, jeigu vežamas ribotas kiekis įpakuočių pavojingųjų krovinių, nurodytų RID 3.4 skyriuje, SMGS 2 priede, IMDG kodekse.

¹²2019 m. sausio 1 d. papildymas Nr. 1

Sk. Nr.	St.	Duomenys
		<p>-Pavojingųjų krovinių įvairiarūšio vežimo formoje, pateiktoje RID 5.4.5, SMGS 2 priede, IMDG kodekse, nurodytas anksčiau minėtas sertifikatas pagal IMDG kodekso 5.4.1.6 p, galintis atlikti vežimo dokumento bei konteinerio ir vagono pakrovimo sertifikato pagal RID 5.4.2 p, SMGS 2 priedo, IMDG kodekso nuostatas funkcijas.</p> <p>-Prekių kodai pagal muitinės Harmonizuotą sistemą (HS) (www.wcoomd.org) tada, kai to reikalauja muitinės įstatymai, kuriuos privaloma vykdyti.</p> <p>-Vagonų, pateiktų vežti kaip krovinyms, numeriai, taip pat žr. 30 skilties pildymo paaiškinimus.</p> <p>-Užraktų (plombų), uždėtų siuntėjo ant UTI, pavadinimas.</p> <p>-Referencija, susijusi su UTI</p> <p>-Lipduko priklijavimas arba spaudo su atitinkama piktograma.uždėjimas ant siuntų, susijusių su išsiuntimo procedūra</p> <p>-Nurodomas muitinės įstatymu nustatytas UTI arba vagono siuntos vežimo pobūdį apibūdinantis pagrindinis informacinis numeris [Master Reference Number) (MRN)], įrašant žymas:</p> <ul style="list-style-type: none"> · „E MRN“ – eksporto deklaracijos Nr., jei pateikta išvežimo deklaracija*). · „T MRN“ – tranzito deklaracijos Nr., jei pateikta išsiuntimo deklaracija*). · „TS MRN“ – tranzito deklaracijos su saugos ir saugumo duomenimis Nr., jei pateikta išsiuntimo deklaracija su saugos duomenimis*). · „EXS MRN“ – išvežimo bendrosios deklaracijos Nr., jei siuntėjas atskirai pateikęs išvežimo bendrąją deklaraciją. · „ENS MRN“ – įvežimo bendrosios deklaracijos Nr., jeigu siuntėjas atskirai pateikęs įvežimo bendrąją deklaraciją. <p>*) Apie pridedamą lydimąjį dokumentą įrašoma į važtaraščio 9 skiltį.</p> <p>-Įrašomas mokesčių įstatymais nustatytas mokesčių administravimo kodas (ARC), susijęs su UTI arba vagono siuntos vežimu, pridedant žymą „ARC“*).</p> <p>*) Apie pridedamą lydimąjį dokumentą įrašoma į važtaraščio 9 skiltį.</p> <p>-Įrašoma žyma „EXPORT“, susijusi su UTI arba vagono vežimu, jei, vadovaujantis Įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447 329 straipsnio 7 papunkčio nuostata, išvežimo muitinės priėmimo vietoje užbaigiama įforminti tranzito procedūra.</p>
22	K	Ypatingosios siuntos: Jeigu to reikalauja tarptautinio ypatingųjų siuntų vežimo geležinkeliais taisyklės, skiltis pažymima kryželiu.
23	K	RID: Jeigu kroviniai vežami vadovaujantis RID, skiltis pažymima kryželiu.
24	O	NHM kodas. Įrašomas šešiaženklis krovinio kodas. Vežant siuntas mišriuoju būdu, gali būti nurodomas UTI NHM kodas (www.uic.org) ¹³⁾ .
25	O	<p>CIM važtaraštis:</p> <p>Masė: Turi būti nurodoma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - krovinio bruto masė (įskaitant pakuotę) arba kitokiu būdu nustatomi masės duomenys; atskirai pagal NHM pozicijas; - UTI, krovinių tvirtinimo įtaisų, talpyklų, keičiamųjų arba nekeičiamųjų įtaisų taros masė;

¹³⁾ Tokiais atvejais reikiama muitinės deklaraciją turi įforminti siuntėjas (vežant siuntas mišriuoju būdu – operatorius).

Sk. Nr.	St.	Duomenys
		- bendroji siuntos masė.
		Mišriojo krovinių vežimo CIM važtaraštis: Masė: Nurodyti reikia - UTI 1 bruto masė, - UTI 2 bruto masė, - bendrąją siuntos masę.
26	K	Krovinių vertė: Krovinių vertės, viršijančios didžiausią kompensuojamą sumą pagal CIM 30 straipsnio 2 paragrafą, ir valiutos kodo nurodymas pagal <u>10 priedą</u> .
27	K	Suinteresuotumas pristatyti: Įrašoma suinteresuotumo pristatyti suma ir valiutos kodas pagal <u>10 priedą</u>
28	K	Išperkamasis mokestis: Įrašoma suma skaičiais ir valiutos kodas pagal <u>10 priedą</u>
29	O	Įforminimo vieta ir data: Važtaraščio įforminimo vieta ir data (metai, mėnuo, diena).
30	K	Dokumento pavadinimas: CIM skiltis paženklinama kryželiu (dokumentas naudojamas kaip vagono važtaraštis tik tuo atveju, kai tuščias vagonas vežamas vadovaujantis CUV vagono naudojimo sutartimi). Jei siuntą sudaro tik vežamas kroviny, vagono numeris įrašomas tik į 18 skiltį. Tokiu atveju vagonas bus vežamas vadovaujantis CUV naudojimo sutartimi. Jei siuntą sudaro kroviny ir vagonas arba jei tuščias vagonas grąžinamas atgal kaip kroviny , vagono numeris įrašomas į 18 ir 21 skiltį. Tuo atveju vagonas vežamas nesivadovaujant CUV naudojimo sutartimi, žr. <u>GLW-CUV 2.3</u> punkto pastraipą. Jei kroviniai kartu su vagonais išsiunčiami vadovaujantis CIM, o tušti vagonai kaip transporto priemonė – vadovaujantis CUV – būtinai reikia paženklinėti kryželiu bent jau „CIM“ skiltį. Papildomai į 21 skiltį turi būti įrašoma žyma: vagonams, įrašytiems į CUV vagonų žiniaraštį, kuriems suteiktas 9921.xx arba 9922.xx NHM kodas, įformintas CIM važtaraštis turi CUV vagono važtaraščio reikšmę.“ Nuoroda (įrašyta 30 skilties kairėje pusėje): popieriniame važtaraštyje šie duomenys išspausdinami, o elektroniniame važtaraštyje – įvedami.
40	F	1 kodavimas: Šešiaženklė skiltis, skirta išsiuntimo šalies vežėjui. Prireikus, į šią skiltį gali būti įrašomas traukinio numeris.
41	F	2 kodavimas: Keturženklė skiltis, skirta išsiuntimo šalies vežėjui.
42	F	3 kodavimas: Keturženklė skiltis, skirta išsiuntimo šalies vežėjui.
43	F	4 kodavimas: Keturženklė skiltis, skirta išsiuntimo šalies vežėjui.
44	F	5 kodavimas: Šešiaženklė skiltis, skirta galiniam vežėjui. Prireikus, į šią skiltį gali būti įrašomas traukinio numeris.
45	F	6 kodavimas: Keturženklė skiltis, skirta galiniam vežėjui.
46	F	7 kodavimas: Keturženklė skiltis, skirta galiniam vežėjui.
47	F	8 kodavimas: Keturženklė skiltis, skirta galiniam vežėjui.
48	K	Patikrinimas: Įrašomi patikrinimo rezultatai ir jį atlikusio (žr. CIM 11 straipsnio 2 ir 3 paragrafus) vežėjo duomenys, vadovaujantis vežėjų kodų sąrašu (www.cit-rail.org).
49	O	Mokėjimo kodai: Nurodymų apie išlaidų mokėjimą kodavimas pagal UIC 920-7 atmintinę (2 ženklų važtos mokesčio kodas, 5 x 2 – siuntėjo mokamų išlaidų kodas, 2 ženklų šalies kodas ir 6 ženklų stoties kodas (įrašant žymą „iki...“))
50	O	Vežimo maršrutai: Nurodomas faktinis vežimo maršrutas, įrašant kodus pagal UIC 920-5 atmintinę. Įrašai gali būti papildomi žodžiais. Atsiradus krovinių vežimo kliūtims, jeigu reikia, įrašomas naujas maršrutas ir žyma „Nukreipta maršrutu dėl...“:

Sk. Nr.	St.	Duomenys
51	K	Muitinės formalumai: Stoties, kurioje turi būti atliekami muitinės formalumai arba kitų valstybės institucijų nurodymai, pavadinimo ir kodo duomenys, vadovaujantis DIUM.
52	K	Išankstinė apmokėjimo sąskaita: - Jeigu prie važtaraščio pridedama išankstinė apmokėjimo sąskaita, skiltis paženklinama. - Įrašoma išankstinės apmokėjimo sąskaitos grąžinimo data.
53	K	Išperkamojo mokesčio lydraštis: Turi būti nurodoma: - išperkamojo mokesčio lydraščio numeris - lydraščio grąžinimo data (mėnuo, diena).
54	K	Faktų aprašymo aktas: Įrašomas faktų aprašymo akto numeris, jo įforminimo data (mėnuo, diena), įforminusio vežėjo kodas pagal vežėjų kodų sąrašą (www.cit-rail.org).
55	K	Pristatymo termino pratęsimas: Jeigu, vadovaujantis CIM 16 straipsnio 4 paragrafu, pristatymo terminas pratęsiamas, turi būti nurodomas pratęsimo priežasties kodas, pradžia ir pabaiga (mėnuo, diena, valanda), taip pat pristatymo termino pratęsimo vieta. 1. Muitinės arba kitų administracinių formalumų atlikimas (CIM 15 str.) 2. Siuntos patikrinimas (CIM 11 straipsnis) 3. Vežimo sutarties pakeitimas (CIM 18 straipsnis) 4. Vežimo kliūtis (CIM 20 straipsnis) 5. Siuntos išdavimo kliūtis (CIM 21 straipsnis) 6. Siuntos priežiūra 7. Pakrovos pataisymas, jeigu siuntėjas buvo blogai pakrovęs siuntą 8. Siuntos perkrovimas, jeigu siuntėjas buvo blogai pakrovęs siuntą 9. Kitos priežastys....
56	K	Vežėjo paraiškos: Priklausomai nuo aplinkybių, įrašomos šios vežėjo paraiškos: - leidimo krauti Nr., - krovos norma; - pagrįsta išlyga; - priėmimo vieta ir data, jeigu šie duomenys skiriasi nuo duomenų, įrašytų vežėjo į 16 skiltį; - sutartas pristatymo terminas, jeigu duomenys, įrašyti į 7 skiltį, yra netikslūs; - vežėjo, kuriam iš tiesų bus pateikta siunta, pavadinimas ir adresas, tuo atveju, kai jis ne tas vežėjas, kuris yra sudaręs siuntos vežimo sutartį. - Mišri sistema, taikant elektroninį važtaraštį: • elektroninį važtaraštį (vieta) įformins (vežėjo kodas) arba • duomenis (vieta) transformuos į elektroninius duomenis (vežėjo kodas).
	F	- Subvežimo sutarties numeris ir vykdančiojo vežėjo kodas (nurodo vežėjas, sudaręs su vykdančiuoju vežėju subvežimo sutartį)
	K	- Pagrįstos išlygos turi būti nurodomos kodais (žr. toliau pateikiamą kodų sąrašą) pvz., „pagrįsta išlyga Nr.“ Jeigu įrašomi kodai 2, 3, 4, 11 ir 12, išlygų priežastis turi būti nurodoma tiksliai.

Sk. Nr.	St.	Duomenys
		<p>Kodas Reikšmė</p> <p>1 Be pakuotės.</p> <p>2 Pakuotė sugadinta... (patikslinti).</p> <p>3 Pakuotė nelabai tinkama ...(patikslinti)</p> <p>Krovins:</p> <p>4.1 labai blogos būklės (patikslinti),</p> <p>4.2 sugadintas (patikslinti),</p> <p>4.3 sušlapęs ...(patikslinti),</p> <p>4.4 sušalęs(patikslinti),</p> <p>5 Pakrovė siuntėjas.</p> <p>6 Siuntėjo reikalavimu pakrovė vežėjas, esant oro sąlygoms, galinčioms pakenkti kroviniui.</p> <p>7 Iškrovė gavėjas.</p> <p>8 Siuntėjo reikalavimu iškrovė vežėjas, esant oro sąlygoms, galinčioms pakenkti kroviniui.</p> <p>9 Krovinio patikrinimas pagal CIM 11 straipsnio 3 paragrafą negalimas dėl:</p> <p>9.1 – oro sąlygų;</p> <p>9.2 – užraktų, uždėtų ant vagono arba UTI;</p> <p>9.3 – galimybės prieiti prie krovinio nebuvimo.</p> <p>10 Siuntėjo prašymas patikrinti krovinį pagal CIM 11 straipsnio 3 paragrafą gautas per vėlai.</p> <p>11 Patikrinimas neatliktas, nes nebuvo tam tinkamų priemonių... (patikslinti)</p> <p>12 Kitos išlygos ... (papildyti).</p>
57	K	<p>Kiti vežėjai: Įmonės kodas pagal vežėjų kodo sąrašą (www.cit-rail.org) ir, jeigu galima, vežėjų, kurie nėra sudarę sutarties, pavadinimas ir pašto adresas, žodžiais; maršruto atkarpa kodais pagal DIUM ir, jeigu reikia, žodžiais; vežėjo apibūdinimas (1 – vežėjas, vežantis paeiliui; 2 – vykdančysis vežėjas).</p> <p>Šią skiltį turi užpildyti išsiuntimo šalies vežėjas, jeigu krovinio vežimo procese dalyvauja ne tik vežimo sutartį sudaręs vežėjas, bet ir kiti vežėjai</p>
58	O	<p>a) Vežėjas, sudaręs vežimo sutartį. Vežėjo, sudariusio sutartį, įmonės kodas, vadovaujantis vežėjų kodo sąrašu (www.cit-rail.org) ir, tam tikromis aplinkybėmis, sutartį sudariusio vežėjo pavadinimas, pašto adresas žodžiais ir parašas. Netaikant jokio atskiro siuntėjo ir vežėjo susitarimo, kaip parašas naudojamas siuntos identifikacijos numeris, įrašytas 62 skiltyje (žr. CIM 6 straipsnio 3 paragrafą.</p> <p>b) Supaprastinta prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūra. Vežėjas, sudaręs sutartį, jeigu jo būstinė yra Europos Sąjungoje (ES) arba šalyje, priklausančioje ES-EFTA sutarties dėl bendros prekių išsiuntimo procedūros nariams, gali pateikti paraišką dėl bendrosios supaprastintos muitinės procedūros pagal Deleguotojo reglamento (ES) 2016/341 25 ir 30-44 straipsnius arba atitinkamą ES-EFTA sutarties dėl bendrosios išsiuntimo procedūros nuostatą, pažymėdamas kryželiu šią skiltį. Tokiu būdu jis įpareigojamas pavirtinti, kad visi vežėjai, vežantys siuntą paeiliui, ir, jeigu reikia, vykdančysis vežėjas turi teisę taikyti supaprastintą prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūrą. Tai darydamas sutartį sudaręs vežėjas tampa supaprastintos prekių išsiuntimo procedūros vykdytoju.</p> <p>Jeigu vežėjo, sudariusio sutartį, būstinė yra ne ES arba šalyje, priklausančioje (ES) - EFTA sutarties dėl bendrosios prekių išsiuntimo procedūros nariams, jis pateikia paraišką dėl bendrosios supaprastintos muitinės procedūros taikymo to vežėjo, kuris</p>

		pirmasis priima vežti prekes ES valstybėje narėje, arba sutarties šalies, priklausančios ES-EFTA sutarties dėl bendros prekių išsiuntimo procedūros nariams, vardu ir sąskaita. Tokiu būdu jis įpareigojamas pavirtinti, kad šis vežėjas, visi vežėjai, vežantys siuntą paeiliui, ir, jeigu reikia, vykdančiasis vežėjas turi teisę taikyti supaprastintą prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūrą. Tai darydamas šis vežėjas tampa supaprastintos prekių išsiuntimo geležinkeliais procedūros vykdytoju. Vežėjas, sudaręs vežimo sutartį, įrašo tokio atsakingo vežėjo kodą tik tuo atveju, jeigu jis tam yra įgaliotas.
59	O	Atvykimo data: Siuntos atvežimo į galinę stotį data (metai, mėnuo, diena). Vežėjas gali įrašyti siuntos atvykimo įregistravimo numerį. Skilties apatinėje dalyje nurodomas važtaraščio lapo numeris ir pavadinimas. Naudojant popierinį važtaraštį, šie duomenys spausdinami, naudojant elektroninį – duomenys įvedami.
60	K	Parengta išduoti: Nurodoma siuntos parengimo išduoti gavėjui data (mėnuo, diena, valanda). Vietoj šių įrašų gali būti taikoma kitokia žyma.
61	K	Gavimo patvirtinimas: Siuntos išdavimo vietoje įrašyta gavimo data ir gavėjo parašas. Kad siunta gauta, galima patvirtinti važtaraštyje ir taikant kitokią žymą.
62	O	Siuntos identifikacija: Siuntos identifikacijos ženklai [šalies pagal UIC 920-14 atmintinės priedą, ir stoties, vadovaujantis DIUM, kodai, vežėjo arba vykdančiojo vežėjo, išsiunčiant krovinį, kodas pagal vežėjų kodų sąrašą (www.cit-rail.org) ir siuntos numeris, nustatomas ją išsiunčiant (<i>penkiaženklis, po jo nurodant savikontrolės skaičių</i>) ¹⁴]. Ant popierinio važtaraščio antrojo (lydraštis) ir penktojo lapų (važtaraščio kvitas) turi būti uždedama kontrolinė etiketė. Etiketės uždėti nereikia, jeigu siuntos identifikaciniai ženklai nustatomi mašiniu būdu.

Važtos mokesčių apskaičiavimo lentelė

- Važtos mokesčių apskaičiavimo A-G skyriai yra vienodos formos. Susirašinėjimo dokumentuose, siekiant išvengti nesusipratimų, nurodant skyriaus skilčių duomenis reikia įrašyti atitinkamos skilties numerį (pvz., A70).
- Važtos mokesčių apskaičiavimo lentelių A-C skyrių 79 skiltis, esanti pirmojoje važtaraščio lapo pusėje, ir važtos mokesčių apskaičiavimo lentelių A-G skyrių 81-90 skiltys, esančios antrojoje važtaraščio lapo pusėje, pildomos pasirinktinai.
- Jeigu taikoma *Sutartis su klientu*, kurioje numatytas centralizuotas važtos mokesčių apskaičiavimas, už visą maršrutą, nustatytą Sutartyje su klientu, apskaičiuojamiems mokesčiams naudojamas tik vienas lentelės skyrius, neatsižvelgiant į tai, ar sutartyje nustatyti įkainiai skaičiuojami atskirai, ar kaip bendra kaina.
- Kiekvienas vežėjas, surašantis išlaidas į sąskaitą, turi naudoti jam skirtus važtos mokesčių apskaičiavimo lentelės skyrius. Jeigu važtos mokesčių apskaičiavimo skyrių nepakanka, naudojami papildomi važtaraščio lapai (ši nuostata taikoma tik tais atvejais, kai naudojamas popierinis važtaraštis).

¹⁴ 2019 m. sausio 1 d. papildymas Nr. 1

Sk. Nr.	St.	Duomenys
70	O	Ruožo, už kurį apskaičiuojamas važtos mokestis, kodai: Tarptautiniai šalies, vadovaujantis UIC 920-14 atmintinės priedu, ir geležinkelio stoties arba punkto, nurodančio, kur baigiasi ir prasideda ruožas, už kurį apskaičiuojamas važtos mokestis, vadovaujantis DIUM, kodai arba kodai, nurodantys stotį, kurioje tik susidaro mokesčiai.
71	K	Vežimo maršruto kodas: Nurodomas, jeigu tai nustatyta sutartyje su klientu arba taikomame tarife.
72	O	NHM kodas: NHM kodo (www.uic.org), kuris turi lemiamą reikšmę apskaičiuojant važtos mokesčius, įrašymas (ne visada atitinka kodą, nurodytą 24 skiltyje).
73	K	Valiuta: Sumų, įrašytų į važtos mokesčių apskaičiavimo lentelės skiltį, kodas, vadovaujantis <u>10 priedu</u>
74	F	Apmokestinamoji masė: Nurodoma atskirai pagal tarifą ir NHM pozicijas. Jeigu reikia, turi būti nurodomas grindų plotas kvadratiniais metrais ir (arba) vagono ir krovinio tūris kubiniais metrais.
75	O	Sutartis su klientu arba taikomas tarifas
76	F	Km/juosta: Įrašomas atstumas pagal tarifą kilometrais arba tarifo juosta tarp stočių ir pasienio stočių, nurodanti važtos mokesčių apskaičiavimo skyriaus pradžią ir pabaigą.
77	F	Priemokos, nuolaidos, įkainio sumažinimas
78	F	Tarifas: Įskaitant galimas priemokas arba nuolaidas, įrašoma atskirai pagal NHM pozicijas. Jei sudaryta Sutartis su klientu, kuria remiantis mokesčiai apskaičiuojami centralizuotai, skiltyje dedamas brūkšnys.
79	K	Mokesčiai: Nurodomi atskirų sumų mokesčių pavadinimai pagal šio žinyno 5.1 punktą.
80	K	Išperkamas mokestis: Išperkamojo mokesčio suma perrašoma iš pirmosios važtaraščio lapo pusės.
81	F	Sumokėta: Siuntėjo mokamos važtos mokesčio sumos, surašomos atskirai pagal tarifą ir NHM punktus, tarifo valiuta arba, jei sudaryta Sutartis su klientu, kuria remiantis mokesčiai apskaičiuojami centralizuotai, skiltyje – brūkšnys.
82	F	Pavedimas: Gavėjo mokamos važtos mokesčio sumos, surašomos atskirai pagal tarifą ir NHM pozicijas, tarifo valiuta arba, jei sudaryta <i>Sutartis su klientu</i> , kuria remiantis mokesčiai apskaičiuojami centralizuotai, skiltyje – brūkšnys.
83	K	Sumokėtos sumos kursas: Siuntėjo mokamų sumų, nurodytų ne ta valiuta, kuria mokami mokesčiai, valiutos perskaičiavimo kurso įrašymas.
84	K	Siuntėjo mokami mokesčiai: Siuntėjo mokamų mokesčių bendroji suma, nurodyta tarifo valiuta
85	K	Gavėjo mokami mokesčiai: Gavėjo mokamų mokesčių bendroji suma, nurodyta tarifo valiuta.
86	K	Pavedimo kursas: Valiutos perskaičiavimo kurso įrašymas, kai gavėjo mokamos sumos apskaičiuotos kita valiuta nei išieškomi mokesčiai.
87	K	Važtos mokesčių, mokamų siuntėjo, apskaičiavimo mokėjimo valiuta skyrius.
88	F	Važtos mokesčių, mokamų siuntėjo, apskaičiavimo tarifo valiuta skyrius arba, jeigu sudaryta <i>Sutartis su klientu</i> , kuria remiantis mokesčiai apskaičiuojami centralizuotai, skiltyje dedamas brūkšnys tuo atveju, kai į šią skiltį nereikia įrašyti papildomų mokesčių, kurie turi būti sumokėti pirminiam vežėjui

Sk. Nr.	St.	Duomenys
89	F	Važtos mokesčių, mokamų gavėjo, apskaičiavimo tarifo valiuta skyrius arba, jei taikoma <i>Sutartis su klientu</i> , kuria remiantis mokesčiai apskaičiuojami centralizuotai, skiltyje dedamas brūkšnys, tuo atveju, kai į šią skiltį nereikia įrašyti papildomų mokesčių, kurie turi būti sumokėti pirminiam vežėjui
90	K	Važtos mokesčių, mokamų gavėjo, apskaičiavimo mokėjimo valiuta skyrius.
91	K	Perkelta iš važtaraščio papildomų lapų, apmokėta: Sumų, nurodytų papildomų važtaraščio lapų važtos mokesčių apskaičiavimo skyriuose ir imamų išsiunčiant krovinį, bendros sumos perkėlimas (galioja tik naudojant popierinį važtaraštį).
92	K	Perkelta iš važtaraščio papildomų lapų, pavedimas: Sumų, nurodytų papildomų važtaraščio lapų važtos mokesčių apskaičiavimo skyriuose ir imamų iš gavėjo atvežus krovinį, bendros sumos perkėlimas (galioja tik naudojant popierinį važtaraštį).
93	K	Sumų, imamų išsiunčiant krovinį, bendroji suma.
94	K	Sumų, imamų atvežus krovinį, bendroji suma.

Sk. Nr.	St.	Duomenys
99	F	Muitinės įrašai: Skiltis, skirta muitinės įstaigų žymoms arba įrašams.

Išlaidų sąrašas

1 Bendrosios nuostatos

Į išlaidas įeina važtos mokesčiai, papildomi mokesčiai, muitai ir kiti mokesčiai (žr. ABB-CIM 8.1 punktą).

Šiame sąraše išvardintos dažnai pasitaikančios išlaidos, kurios susidaro teikiant vežimo paslaugas (lentelės A dalis), ir papildomi mokesčiai, muitai, taip pat kiti mokesčiai (lentelės B dalis).

2 A dalis. Išlaidos, kurios susidaro tiesiogiai teikiant vežimo paslaugas.

Apie šių išlaidų padengimą nurodo žyma „Sumokėtas važtos mokestis“.

UIC kodas (popieriniams dokumentams)	UNECE kodas (elektroniniams dokumentams)	Pavadinimas	Paaishkinimai (žr. 4 ir 5 psl.)	Ypatumai (žr. 6 psl.)
1	2	3	4	5
10	104024	Konteinerių naudojimo mokestis		X
11	104063	Uosto mokestis	X	
12	104171	Mokestis už papildomai atliekamą pakrovimą arba iškrovimą (įskaitant vežimėlių keitimą)		
13	104102	Keltų mokestis		
14	104109	Vagonų sulaikymo pakelinėse stotyse mokestis	X	
15	104135	Krovimo priemonių naudojimo mokestis		X
16	104144	Padėklų naudojimo mokestis		
17	104187	Perkrovimo arba perpylimo mokestis		
18	105006	Paėmimo iš namų mokestis	X	
19	106006	Pristatymo į namus mokestis	X	
20	108003	Specialiųjų vagonų, pvz., transporterinių, naudojimo mokestis		X
21	108004	Gabenimo specialiu traukiniu mokestis		
22	108005	Ritinių turniketų, vežimėlių naudojimo mokestis		
23	108006	Ypatingųjų siuntų gabenimo mokestis		
24	110007	Refrižeratorinių vagonų naudojimo mokestis		
26	104201	Krovinio vežimo Lamanšo tuneliu mokestis		
27	104159	Kiti mokesčiai	X	

3 B dalis. Papildomi mokesčiai, muitai ir kiti mokesčiai

UJC kodas (popieriniams dokumentams)	UNECE kodas (elektroniniams dokumentams)	Pavadinimas	Paaiškinimai (žr. 4 ir 5 psl.)	Ypatumai (žr. 6 psl.)
1	2	3	4	5
		1 skyrius. Krovinių tvarkymo mokesčiai		
30	203133	Pakrovimo mokestis		
31	204178	Iškrovimo mokestis		
32	206001	Pakrovimo iš naujo mokestis (įskaitant pakrovos pataisymą)		X
33	210041	Sandėliavimo mokestis		
34	215005	Svėrimo mokestis		
35	216023	Vagonų atvarymo į galinės stoties privažiuojamąjį kelią mokestis		
36	216024	Vagonų atvarymo į pradinės stoties privažiuojamąjį kelią mokestis		
37	216031	Mokestis už manevravimo darbus pradinėje stotyje	X	
38	216045	Mokestis už manevravimo darbus galinėje arba pakelinėje stotyje	X	
39	216046	Kėlimo įrangos naudojimo mokestis		
		2 skyrius. Dokumentų tvarkymo mokesčiai		
40	301074	Muitinės formalumų vykdymo išsiuntimo šalyje mokestis		
41	301075	Muitinės formalumų vykdymo tranzitinėse šalyse mokestis		
42	301076	Muitinės formalumų tvarkymo atvykimo šalyje mokestis		
43	302002	Pranešimo gavėjui apie siuntos atvykimą mokestis		X
44	302003	Krovinio išdavimo pažymos įforminimo mokestis		
45	301001	Kitų valstybės institucijų formalumų vykdymo mokestis	X	
46	301003	Muitinės formalumų, kuriuos privalo vykdyti vežėjas, mokestis		
		3 skyrius. Vežimo įrangos naudojimo mokesčiai		
50	401015	Vagonų prastovos mokestis		
51	401016	Kiti prastovų mokesčiai, išskyrus vagonų prastovos mokestį		
52	401017	Automobilinių puspriekabių vežimo mokestis (išvykstant)		
53	401018	Automobilinių puspriekabių vežimo mokestis (atvykstant)		
54	402003	Vagonų apdangalų naudojimo mokestis		X
55	402006	Šildymo įrangos naudojimo mokestis		

UIC kodas (popieriniams dokumentams) 1	UNECE kodas (elektroniniams dokumentams) 2	Pavadinimas 3	Paaškinimai (žr. 4 ir 5 psl.) 4	Ypatumai (žr. 6 psl.) 5
60	501005	4 skyrius. Muitai, mokesčiai ir kitos rinkliavos Muito mokesčiai ir kitos muitinės imamos rinkliavos, išskyrus PVM		
61	502002	Muitinės imami pridėtinės vertės mokesčiai (PVM)		
62	502009	PVM, taikomas vežėjo imamoms išlaidoms, vežant krovinius iš vienos šalies Europos Sąjungos (ES) narės į kitą		X
		5 skyrius. Kiti mokesčiai		
70	600018	Mokesčiai už pirminį arba papildomą ledo atsargų pripildymą		
71	600926	Valymo ir dezinfekavimo mokestis		
72	606008 ⁾	Draudimo vertės nurodymo mokestis	X	X
73	608001	Sąnaudų kompensavimo mokestis		
74	608003	Išperkamas mokestis		
75	609008	Gyvūnų priežiūros mokestis		
76	609018	Išlaidos, susidarančios laukiant siuntėjo dokumentų, reikiamų muitinės arba kitų valstybės institucijų formalumams vykdyti (žr. CIM 19 straipsnio 2 paragrafą)		X
77	609019	Išlaidos, susidarančios dėl siuntėjo klaidingai, netiksliai, neišsamiai arba netinkamoje vietoje įrašytų duomenų į važtaraštį		X
78	609028	Siuntų palydos mokestis	X	
79	609031	Pakuočių arba vežamų gyvūnų skaičiavimo arba tikrinimo mokestis	X	
80	609085	Stoties rinkliava		
81	609126	Vagono siuntų, gabenamų į užsienį arba priešinga kryptimi, važtos dokumentų performinimo mokestis		
82	609128	Kiti papildomi mokesčiai		
83	609129	Kitos sąnaudos		
84	609130	Kiti iš gavėjo imami mokesčiai		X
85	609103	Kitų valstybės institucijų imami mokesčiai		
86	609109	Ankstesnio vežimo mokesčiai		X
87	606009	Suinteresuotumo pristatyti mokestis	X	X
		6 skyrius. Išlaidų grupių kodai		
02	200999	Visos krovinių tvarkymo išlaidos (1 skyrius)		
03	300999	Visos dokumentų tvarkymo išlaidos (2 skyrius)		
04	400999	Visos gabenimo įtaisų naudojimo išlaidos (3 skyrius)		
05	500999	Visi muitai, kiti mokesčiai ir kitos rinkliavos (4 skyrius)		
06	600999	Visos kitos išlaidos (5 skyrius)		

Tam tikrų išlaidų pavadinimų paaiškinimas

UIC kodas	UNECE kodas	
11	104063	Uosto mokesčiai Šie mokesčiai imami tam tikruose jūrų uostuose (neįeina į mokesčius, mokamus už manevravimo darbus) už prekinų vagonų arba krovinių perkrovimą iš uosto terminalų į laivus ar priešingai.
14	104109	Vagonų sulaikymo pakelinėse stotyse mokestis Šiuo mokesčiu padengiamos atskiros vežėjo sąnaudos, susidarančios dėl vagonų sulaikymo pakelinėse stotyse, pvz., pakraunant arba iškraunant dalį siuntos ar prižiūrint vežamus gyvūnus.
18	105006	Paėmimo iš namų mokestis Siuntos išvežimas iš namų automobiliu.
19	106006	Pristatymo į namus mokestis Siuntos atvežimas į namus automobiliu.
27	104159	Kiti mokesčiai Šiuos mokesčius ima tam tikri vežėjai, pavyzdžiui, už dengtojo arba apsauginio vagono pristatymą.
37	216031	Mokestis už manevravimo darbus pradinėje stotyje Šis mokestis imamas tuo atveju, kai reikia teikti ypatingas manevravimo paslaugas, pavyzdžiui, pristatyti, perstatyti arba nutempti iš tam tikros stoties arba uosto vietos prekinį vagoną; mokestis imamas už tam tikrų paraiškų tvarkymą, dažniausiai kartu su papildomų paslaugų teikimu, pavyzdžiui, jeigu pavėluotai pateikiama paraiška dėl vagono svėrimo, imant svėrimo mokestį.
38	216045	Mokestis už manevravimo darbus galinėje arba pakelinėje stotyje Žr. 37 kodo paaiškinimus.
40	301074	Muitinės formalumų vykdymo išsiuntimo šalyje mokestis Muitinės formalumų, skirtų klientui, vykdymas išsiuntimo šalyje, pvz., tokios muitinės logistikos paslaugos, kaip muitinės deklaracijos pateikimas.
41	301075	Muitinės formalumų vykdymo tranzitinėse šalyse mokestis Muitinės formalumų, skirtų klientui, vykdymas tranzitinėse šalyse, pvz., tokios muitinės logistikos paslaugos, kaip muitinės deklaracijos pateikimas.
42	301076	Muitinės formalumų tvarkymo atvykimo šalyje mokestis Muitinės formalumų, skirtų klientui, vykdymas atvykimo šalyje, pvz., tokios muitinės logistikos paslaugos, kaip muitinės deklaracijos pateikimas.

Tam tikrų išlaidų pavadinimų paaiškinimas (tęsinys)

UIC kodas	UNECE kodas	
45	301001	Kitų valstybės institucijų nurodymų vykdymo mokestis Šis mokestis imamas už įvairių kitų valstybės institucijų nurodymų vykdymą, išskyrus muitinės mokesčius, kurie užima ypatingą poziciją, jeigu tai daro ne siuntėjas, bet vežėjas, pvz., laikantis įstatymų, susijusių su valiutos taikymu, sveikatos apsauga, epizootija, mokesčių mokėjimu, statistika arba valstybės saugumo tarnybos reikalavimais.
72	606008	Vertės nurodymo mokestis Šis mokestis atitinka vertės nurodymo premiją.
78		Siuntų palydos mokestis Šis mokestis numatytas tiems atvejams, kai krovinių arba gyvūnų palydos tarife nėra nustatytos važiavimo kainos pagal traukinio rūšį ir naudojamą vagono klasę pagal galiojančius keleivių vežimo tarifus
79	609031	Pakuočių arba vežamų gyvūnų skaičiavimo arba tikrinimo mokestis Neskaitant krovinių vienetų skaičiavimo, čia reikėtų įvertinti ir vežėjo teikiamas paslaugas, susijusias su siuntos duomenų atitikimo duomenims, kurie nurodyti važtaraštyje, nustatymu, taip pat patikrinimu, ar siuntėjas, veždamas tam tikrus krovinius, laikėsi saugos reikalavimų; ir tas paslaugas, kurios susijusios su siuntos iškrovimo priežiūra vykdant siuntėjo arba gavėjo pageidavimą.
87	606009	Suinteresuotumo pristatyti mokestis Šis mokestis atitinka suinteresuotumo pristatyti nurodymo premiją.

Ypatumai

UIC **UNEC**
kodas **E**
 kodas

10	104024	Šių mokesčių negalima mokėti atskiromis dalimis.
15	104135	
54	402003	
20	108003	Jeigu turi būti apskaičiuojamos išlaidos už siuntos vežimą visu maršrutu, negalima taikyti mokesčių už specializuotų vagonų naudojimą, vertės nurodymo mokesčio mokėjimo atskiromis dalimis.
72	606008	
32	206001	Šį mokestį moka siuntėjas (žr. CIM 13 straipsnio 2 paragrafą). Šis mokestis įrašomas į išankstinę apmokėjimo sąskaitą (jeigu ji pridėta prie važtaraščio) toje stotyje, kurioje jis susidaro, arba įskaičiuojamas į mokesčius, kuriuos moka vežėjas, sudaręs vežimo sutartį.
43	302002	Šių mokesčių negali mokėti siuntėjas.
84	609130	
62	502009	Kadangi, vadovaujantis mokesčių įstatymu, vežėjas nėra atleistas nuo PVM mokėjimo, jis turi įskaičiuoti šiuos mokesčius į kiekvieno skolininko, <i>kuriam, vadovaujantis prekinių mainų tarp ES valstybių narių tvarka, pateikiamos sąskaitos, išlaidas.</i> Tai turi būti daroma remiantis važtaraščio žymos apie išlaidų, susijusių su PVM, mokėjimą duomenimis.
76	609018	Šiuos mokesčius moka siuntėjas. Šie mokesčiai įrašomi į išankstinę apmokėjimo sąskaitą (jeigu ji pridėta prie važtaraščio) toje stotyje, kurioje jie susidaro, arba įskaičiuojami į mokesčius, kuriuos moka vežėjas, sudaręs vežimo sutartį.
77	609019	
86	609109	Mokesčius už vežimą, vykusį prieš tai, turi sumokėti gavėjas.
87	609109	Negalima taikyti suinteresuotumo pristatyti mokesčio mokėjimo atskiromis dalimis.

CIM važtaraštis – taisyklės ir rekomendacijos

1 Blankas

Šios nuostatos taikomos CIM važtaraščio (pavyzdys 4a priede) ir mišriojo krovinių vežimo CIM važtaraštis (pavyzdys 4b priede) blankui

Blanką sudaro 5 numeruoti lapai:

Lapas		Lapo gavėjas
Nr.	Pavadinimas	
1	Važtaraščio originalas	Gavėjas
2	Lydraštis	Vežėjas išdavimo šalyje
3	Muitinės lydraštis	Muitinė arba vežėjas krovinio išdavimo šalyje
4	Važtaraščio dublikatas	Siuntėjas
5	Važtaraščio šaknelė	Vežėjas krovinio išsiuntimo šalyje

2 Rekomendacijos dėl naudojamo popieriaus ir jo spalvos

- **Popierius:** toks, kad rašant įrašai atsispaustų ant kitų lapų (chemiškai apdorotas), baltas, per jį atsispaudę įrašai – juodi,
1 lapas – CB 56 g,
2–4 lapai – CFB 53 g,
5 lapas – CF 57 g

Jeigu važtaraščio komplektas rengiamas su kalke, popieriaus masė turi būti 50-60 g/m².

- **Spalva:** ofsetinė 348U (žalia)
- **Matmenys:** 211×297 mm
(įskaitant nuplėšiamą juostelę – 211×320 mm)

Leidžiamos tokios važtaraščio pavyzdžių išimtys:

- Spausdinimo spalva: juoda
- Turinys negali skirtis nuo pateikiamo pavyzdyje.
- Formatas ir skilčių bei antraščių išdėstymas gali skirtis nuo pavyzdžio tik labai nedaug.
- Popierius – tinkamas prietaisams, naudojamiems įforminti važtaraščius.

Specialūs atvejai. Jeigu CIM važtaraštis spausdinamas kompiuterio spausdintuvu, prireikus, krovinio išsiuntimo stotyje važtaraščio antroji pusė gali būti spausdinama specialiaame lape. Jeigu antroji važtaraščio lapo pusė nespausdinama ir pakeliui susidaro atitinkamos išlaidos, įrašams kaip papildomi lapai naudojami CIM važtaraščio 1–3 lapai, kurie turi būti pridedami prie pirminio važtaraščio.

3 Atskiras atsiskaitymas už maršruto atkarpa

Važtaraštį galima išspausdinti su papildomu lapu atskiram atsiskaitymui už maršrutų atkarpa.

4 Papildomi lapai klientui

Siuntėjo ir gavėjo poreikiams važtaraštis gali būti išspausdintas su papildomais lapais.

CIM važtaraščio pavyzdys

Norėdami užpildyti, išspausdinti ir pateikti elektroniniu būdu, galite naudoti parsisiunčiamą blanką, randamą adresu www.cit-rail.org.